

T. C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

İZMİR BORNOVA BELEDİYESİ

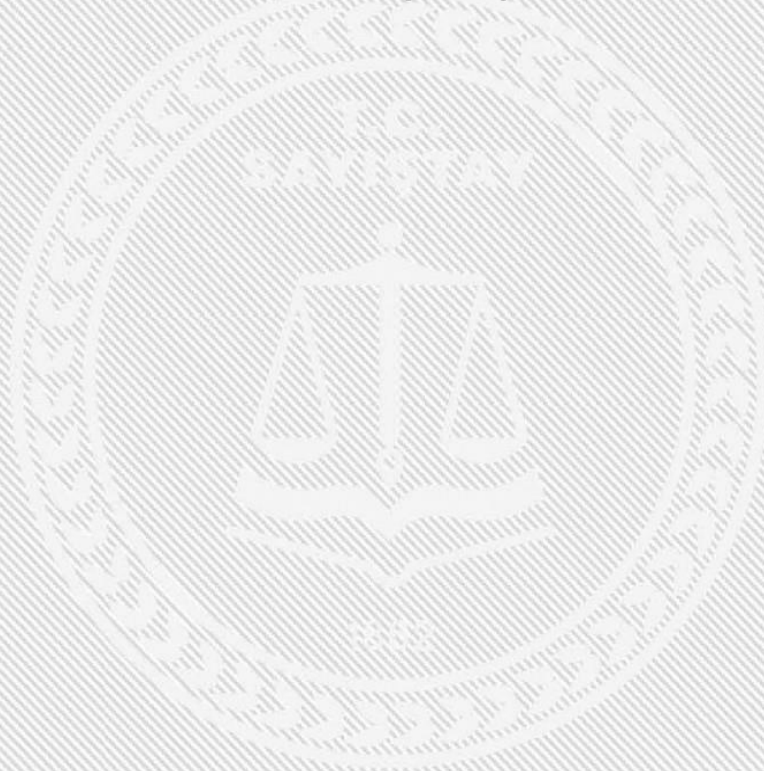
2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Kasım 2019

İÇERİK

İZMİR BORNOVA BELEDİYESİ 2018 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
İZMİR BORNOVA BELEDİYESİ 2018 YILI SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM RAPORU	38

İZMİR BORNOVA BELEDİYESİ
2018 YILI
SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM
RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	7
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	8
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	8
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	8
6. DENETİM GÖRÜŞÜ	10
7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	11
8. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER 14	
9. EKLER.....	31

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Teşkilat Şeması	3
Tablo 2: Belediyenin Kurduğu Ve/Veya Sermaye Ortağı Olduğu Şirketler	4
Tablo 3: 2016 – 2018 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri	4
Tablo 4: 2016 – 2018 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri	5
Tablo 5: 2018 Yılı Bütçesi İle Verilen Ödenekler Ve Gerçekleşen Tutarlar	5
Tablo 6: 2018 Yılı Bütçesi Gelir Kalemleri İle Gerçekleşen Tutarlar	6

KISALTMALAR

AKOS	: Akıllı Kent Otomasyon Sistemi
AYKOME	: Alt Yapı Koordinasyon Merkezi
BOTAŞ	: Boru Hatları İle Petrol Taşıma Anonim Şirketi
KHK	: Kanun Hükmünde Kararname
KPDS	: Kamu Personeli Yabancı Dil Seviye Tespit Sınavı
MKEK	: Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu
TEİAŞ	: Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi
TL	: Türk Lirası
Tüm-Yerel-Sen	: Tüm Yerel Yönetim Çalışanları Sendikası
ÜFE	: Üretici Fiyat Endeksi

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıkların Tamamının Amortismanına Tabi Tutulmaması
2. Belediyeye Ait Bazı Taşınmazların Değer Tespitinin Yapılmaması ve Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Elektrik Dağıtım Şirketinden Geri Alınmak Üzere Finanse Edilen Trafo Binası Taşıma İşine İlişkin Masrafların Kişilerden Alacaklar Hesabında Takip Edilmemesi
2. Mevduat Faiz Gelirlerinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi
3. AYKOME Tarafından Tahsil Edilen Altyapı Kazı Bedellerinin Belediyeye Aktarılmaması
4. Hurda Niteliğindeki Maddi Duran Varlıkların Hurdasan Anonim Şirketine Satılmaması
5. Kamu Kurumları Tarafından Kamulaştırılan Taşınmazlar İle Devir Ve Ferağ Edilen Taşınmazlara İlişkin Bilgilerin Tapu İdaresinden Alınmaması
6. Belediyenin Tasarrufundaki Genel Hizmetlere Ayrılmış Alanlardan Üçüncü Şahıslar Tarafından İşgal Edilenlerle İlgili Mevzuata Aykırı İşlem Yapılması
7. Belediyeye Ait Bazı Taşınmazların Ecrimisil Karşılığında Kullanılması
8. Programcı ve Çözümleyici Kadrolarında Çalıştırılan Sözleşmeli Personelin Mevzuatta Öngörülen Şartları Taşımamaları
9. Sosyal Denge Tazminatı Sözleşmesine Mevzuata Aykırı ve Sözleşme Konusu Olmayan Hükümlerin Konulması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1 Mevzuat ve Görevler

İlçe Belediyesi tüm hizmetlerini; 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'na göre gerçekleştirmektedir.

Bu kanunların dışında hizmet alanlarına göre tabi olunan temel yasal mevzuat aşağıda gösterilmiştir:

- 1) 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası
- 2) 6360 sayılı On Dört İilde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
- 3) 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu
- 4) 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu
- 5) 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu
- 6) 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun
- 7) 2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun
- 8) 5747 sayılı Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
- 9) 1608 sayılı Umuru Belediyeye Müteallik Ahkamı Cezaiye Hakkında 16 Nisan 1340 Tarih ve 486 Numaralı Kanunun Bazı Maddelerini Muaddil Kanun
- 10) 5326 sayılı Kabahatler Kanunu
- 11) 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun
- 12) 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu

İlçe belediyelerinin görev, yetki ve sorumlulukları 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 14'üncü maddesi ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7'nci maddelerinde düzenlenmiştir. Büyükşehir ilçe belediyelerinin bazı mahalli müşterek nitelikli hizmetleri sunmasının yanı sıra alt yapı, ulaşım, imar ve bütçe gibi birçok konuda büyükşehir belediyesinin denetimi ve koordine edici yetkisi altında bulunmaktadır. 5216 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesinde, yetki ve imtiyazlarla ilgili olarak "*büyükşehir, ilçe ve ilk kademe belediyeleri; görevli oldukları konularda bu Kanunla birlikte Belediye Kanunu ve diğer mevzuat hükümleri ile ilgisine göre belediyelere tanınan yetki, imtiyaz ve muafiyetlere sahiptir*"

hükmü yer almaktadır.

Buna göre, ana başlıklar itibarıyla, ilçe belediyelerinin yetki, görev ve sorumlulukları şunlardır:

İmar, çevre ve çevre sağlığı, ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar, konut, kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor orta ve yükseköğrenim öğrenci yurtları, kadınlar ve çocuklar için konukevleri açma, sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma, gıda ile ilgili olanlar dâhil birinci sınıf gayrisihhî müesseseleri ruhsatlandırma, ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır. Gıda bankacılığı yapabilir. Her çeşit toptancı hallerini ve mezbahaları yapabilir, sağlık merkezleri, hastaneler, gezici sağlık üniteleri ile yetişkinler, yaşlılar, engelliler, kadınlar, gençler ve çocuklara yönelik her türlü sosyal ve kültürel hizmetleri yürütebilir, geliştirebilir ve bu amaçla sosyal tesisler kurabilir, meslek ve beceri kazandırma kurslarını açabilir, işletebilir veya işlettirebilir.

Belediyeler sahip oldukları yasal yetkiler neticesinde yönetmelik çıkarmak, emir vermek, belediye yasakları koymak ve uygulamak ve kanunlarda verilen cezaları uygulamak ile yetkilidirler. Gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetleri ile ilgili olarak kanunlarda belirtilen izin ya da ruhsatların verilmesi de belediyenin yetki ve görevidir.

Belediyeye ait olan vergi, resim, harç, katkı ve katılma paylarının tarh, tahakkuk ve tahsilinin yapılması özel kanunlara göre belediyelere aittir.

Mahalli idare birimi olan belediyeler üzerinde merkezi idarenin vesayet yetkisi, Cumhurbaşkanı hükümet sisteminden önce tek başına İçişleri Bakanlığı tarafından kullanılmaktaydı. Cumhurbaşkanı hükümet sisteminden sonra İçişleri Bakanlığına bağlı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü, Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü adı altında, 10.07.2018 tarih ve 30474 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesinde kurulmuştur.

Cumhurbaşkanı hükümet sisteminden sonra mahalli idareler alanında İçişleri Bakanlığı ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı görevlendirilmiştir. Denetim ve soruşturma İçişleri Bakanlığı tarafından yürütülmektedir.

Mahalli idarelerin iş ve işlemlerine dair mevzuatla verilen görev ve hizmetleri yapmak, takip etmek, sonuçlandırmak ve geliştirmek, mahalli idare yatırım ve hizmetlerinin kalkınma planları ile yıllık programlara uygun şekilde yapılmasını gözetmek, Mahalli idareler personelinin hizmet içi eğitimini planlamak ve uygulanmasını takip etmek, Mahalli idarelerin teşkilat, araç ve kadro standartlarını tespit etmek gibi konularında ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü yetkilidir.

1.2 Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Belediye teşkilâtı, norm kadroya uygun olarak yazı işleri, malî hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşur.

Beldenin nüfusu, fizikî ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler oluşturulabilir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin kararıyla olur.

Belediyenin 25 adet hizmet birimi, alan ve amaçlarına göre ilgili başkan yardımcılığına bağlıdır. İlçe Belediyesi teşkilât yapısına ait hiyerarşik sistem bünyesindeki görevler ve personele ilişkin bilgiler tabloda detaylandırılmıştır.

Tablo 1: Teşkilat Şeması

Belediye Başkanı			
Başkanlık Makamına Bağlı Müdürlükler	Başkan Yardımcısı	Başkan Yardımcısı	Başkan Yardımcısı
Özel Kalem Müdürlüğü	Sosyal Yardım İşleri Müdürlüğü	Temizlik İşleri Müdürlüğü	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü
Teftiş Kurulu Müdürlüğü	Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü	Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğü	Etüd Proje Müdürlüğü
İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü	Spor İşleri Müdürlüğü	Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü	Plan ve Proje Müdürlüğü
Strateji Geliştirme Müdürlüğü	Belediye Tiyatro Müdürlüğü	Tarımsal Hizmetler Müdürlüğü	Arşiv Müdürlüğü
Dış İlişkiler Müdürlüğü	Zabıta Müdürlüğü	Veteriner İşleri Müdürlüğü	Kentsel Tasarım Müdürlüğü
Kültür İşleri Müdürlüğü	Destek Hizmetleri Müdürlüğü	İşletme ve İştirakler Müdürlüğü	Sağlık İşleri Müdürlüğü
Hukuk İşleri Müdürlüğü	Park ve Bahçeler Müdürlüğü		Fen İşleri Müdürlüğü
Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü	Ruhsat ve Denetim Müdürlüğü		Muhtarlık İşleri Müdürlüğü
Yazı İşleri Müdürlüğü	Mali Hizmetler Müdürlüğü		Bilgi İşlem Müdürlüğü
	Emlak ve İstimlak Müdürlüğü		

İlçe Belediyelerindeki tüm kadrolara yapılacak olan atamalar kanun ve yönetmeliklerde belirtilen kriterlere uygun olarak belediye başkanınca yapılır. 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Norm kadro ve personel istihdamı" başlıklı 49'uncu maddesinin 7'inci fıkrası gereği, belediye başkanınca, norm kadrosunda belediye başkan yardımcısı bulunan belediyelerde norm kadro sayısına bağlı kalınmaksızın; belediye başkanı, zorunlu gördüğü takdirde, nüfusu 50.000'e kadar olan belediyelerde bir, nüfusu 50.001-200.000 arasında olan belediyelerde iki, nüfusu 200.001-500.000 arasında olan belediyelerde üç, nüfusu 500.000 ve fazla olan belediyelerde

dört belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilir. Teşkilatlanmada oluşturulan her birim, kendi faaliyet ve görev alanları ile ilgili yönetmeliklerini hazırlayarak, belediye meclisinin onayından geçirerek yürürlüğe koyar ve bu esaslar üzerinden faaliyetlerini sürdürür. Belediyede çalışan memur ve sözleşmeli personel 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na; işçiler ise 1475 ve 4857 sayılı İş Kanunlarına tabi olup tüm personelin sosyal güvenlik işlemleri 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca gerçekleştirilir. Belediyede istihdam edilen 516 personelin 20'si müdür, 12'si şef, 277'si memur, 163'ü işçi ve 44'ü ise sözleşmeli personel oluşturmaktadır. Belediyede personel sayısı bir önceki yıla göre azalma göstermiştir.

İlçe Belediyesinin kurduğu ve/veya sermaye ortağı olduğu şirketler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 2: Belediyenin Kurduğu ve/veya Sermaye Ortağı Olduğu Şirketler

Şirket Adı	Sermayesi (TL)	Ortaklık Oranı (%)
İZBAŞ İzmir İlçe Belediyeleri Turizm Gıda Organizasyon Reklam Yayıncılık Yemek Akaryakıt İnş.	31.301.001,70	99,27
Bornova Belediyesi Personel Anonim Şirketi	400.000,00	100
Urla İmar Turizm Teknik Hizmetler Temizlik Otopark Hizmetleri Nakliye San. ve Tic. Ltd. Şti.	26.000,00	0,05

1.3 Mali Yapı

Belediye bütçesi, program bütçe esasına göre hazırlanmak suretiyle mali yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren bir meclis kararıdır.

Bütçe giderlerinin ekonomik olarak sınıflandırıldığı Tablo 3 aşağıda gösterilmiştir:

Tablo 3: 2016 – 2018 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

Gider Türü	2016 Yılı (TL) (A)	2017 Yılı (TL) (B)	2018 Yılı (TL) (C)	Değişim Oranı (D=C-B/B) (%)
Personel Giderleri	46.546.078,35	50.737.484,03	59.637.575,67	17,54
S.G.K. Devlet Prim Giderleri	7.421.385,22	8.258.063,40	9.208.786,39	11,51
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	129.662.780,29	152.362.375,88	179.578.186,37	17,86
Faiz Giderleri	1.952.989,58	2.746.829,39	4.278.778,94	55,77
Cari Transferler	9.771.512,18	11.328.229,69	13.258.773,42	17,04
Sermaye Giderleri	44.776.412,69	25.716.995,33	31.214.079,63	21,38
Sermaye Transferleri	38.360,63	2.811.785,30	664.287,25	-76,37
Borç Verme	4.702.224,40	7.012.709,39	4.311.986,58	-38,51
Yedek Ödenekler	0,00	0,00	0,00	0

Bütçe Gider Toplamı	244.871.743,34	260.974.472,41	302.152.454,25	15,77
----------------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	--------------

Bütçe giderlerinin ekonomik olarak sınıflandırıldığı tabloda gösterildiği üzere, İdarenin bütçe gider toplamı 302.122.454,25-TL ile 2018 döneminde % 15,77 oranında artış göstermiştir. Tablodaki gider kalemleri incelendiğinde ise; giderler içindeki payı oransal anlamda en yüksek artışın % 55,77 ile Faiz Giderleri kalemi olduğu görülmektedir. Bunun sebebi de kredi ödemelerine karşılık tahakkuk eden faiz ödemeleridir.

Bütçe gelirlerinin ekonomik olarak sınıflandırıldığı Tablo 4 aşağıda gösterilmiştir:

Tablo 4: 2016 – 2018 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

Gelir Türü	2016 Yılı (TL) (A)	2017 Yılı (TL) (B)	2018 Yılı (TL) (C)	Değişim Oranı (D=C-B/B) (%)
Vergi Gelirleri	95.277.622,03	99.970.502,10	139.008.797,83	39,05
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	6.494.105,52	11.278.674,06	11.464.064,12	1,64
Alınan Bağış Ve Yardım ile Özel Gelirler	9.132.400,50	6.586,03	1.137.972,67	17178,58
Diğer Gelirler	117.955.330,15	135.670.087,79	159.803.536,78	17,79
Sermaye Gelirleri	4.758.615,25	1.352.259,68	5.099.404,60	277,10
Bütçe Gelirleri Toplamı	263.618.073,45	248.278.109,66	316.513.776,00	27,48
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı	727.027,65	1.252.954,89	1.688.323,48	34,75
Net Bütçe Gelirleri Toplamı	232.891.045,80	247.025.154,77	314.825.452,52	27,45

Bütçe gelirlerinin ekonomik olarak sınıflandırıldığı tablodaki veriler dikkate alındığında, bir önceki yıla göre gelirler % 27,45 oranında artış göstermiştir. Artışın temel sebebi Vergi Geliri ve Sermaye Gelirlerindeki artıştır. Ana gelir kalemlerinden birisi olan vergi gelirlerinin 2018 yılında bir önceki yıla göre % 39,05 oranında artış gösterdiği görülmektedir. Bunun sebebi de vergi gelirleri kaleminde yapılan tahsilatlardır.

Belediyenin 2018 dönemi bütçe tahmini ve gerçekleştirmeleri Tablo 5 ve Tablo 6'da gösterilmektedir.

Tablo 5: 2018 Yılı Bütçesi ile Verilen Ödenekler ve Gerçekleşen Tutarlar

Gider Türü	2018 Yılı Bütçesi Gider Kalemleri (TL) (A)	2018 Yılı Gerçekleşen (TL) (B)	Gerçekleşme Oranı (%) (C=B/A)
Personel Giderleri	55.297.122,92	59.637.575,67	107,85
S.G.K. Devlet Prim Giderleri	10.181.990,26	9.208.786,39	90,44

Mal ve Hizmet Alım Giderleri	193.978.786,82	179.578.186,37	92,58
Faiz Giderleri	2.500.000,00	4.278.778,94	171,15
Cari Transferler	14.374.100,00	13.258.773,42	92,24
Sermaye Giderleri	53.827.000,00	31.214.079,63	57,99
Sermaye Transferleri	0,00	664.287,25	
Borç Verme	3.000.000,00	4.311.986,58	143,73
Yedek Ödenekler	16.841.000,00	0,00	0,00
BÜTÇE GİDER TOPLAMI	350.000.000,00	302.152.454,25	86,33

Buna göre, 2018 yılında Bütçe Giderleri %86,33 seviyesinde gerçekleşmiştir. Mal ve Hizmet Alımları Giderleri % 92,58 oranında gerçekleşmiştir. Faiz Giderleri ise % 171,15 oranında başlangıç bütçesinde öngörülenin çok üzerindedir.

Tablo 6: 2018 Yılı Bütçesi Gelir Kalemleri ile Gerçekleşen Tutarlar

Gelirin Türü	2018 Yılı Bütçesi Gelir Kalemleri (TL) (A)	2018 Yılı Gerçekleşen (TL) (B)	Gerçekleşme Oranı (%) (C=B/A)
Vergi Gelirleri	145.571.000,00	139.008.797,83	95,49
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	11.898.000,00	11.464.064,12	96,35
Alınan Bağış ve Yrd. ile Özel Gelirler	15.000.000,00	1.137.972,67	7,59
Diğer Gelirler	144.910.000,00	159.803.536,78	110,28
Sermaye Gelirleri	17.000.000,00	5.099.404,60	30,00
Alacaklardan Tahsilâtlar	0,00	0,00	0
BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	334.379.000,00	316.513.776,00	94,66
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Topl.	379.000,00	1.688.323,48	445,47
NET BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	334.000.000,00	314.825.452,52	94,26
Borçlanma	16.000.000,00	15.000.000,00	93,75
TOPLAM	350.000.000,00	329.825.452,52	94,23

Buna göre 2018 yılında Bütçe Gelirleri % 94,26 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Bütçe gelirleri içerisinde yer alan Vergi Gelirleri, Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri ve Sermaye Gelirleri beklenenin altında gerçekleşmiştir.

1.4 Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Belediyenin muhasebe kayıt sistemi, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile getirilen tahakkuk esaslı devlet muhasebesi olup kayıt işlemleri Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde düzenlenerek 27.05.2016 tarih 29724 (M) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bu defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş Veriler Defteri
- Geçici ve Kesin Mizan
- Bilanço
- Kasa Sayım Tutanağı
- Banka Mevcudu Tespit Tutanağı
- Alınan Çekler Sayım Tutanağı
- Menkul Kıymet ve Varlıklar Sayım Tutanağı
- Teminat Mektupları Sayım Tutanağı
- Değerli Kâğıtlar Sayım Tutanağı
- İdare Taşınır Mal Yönetimi Ayrıntılı Hesap Cetveli ile İdare Taşınır Mal Yönetimi

Hesabı İcmal Cetveli

- Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu
- Bütçe Gelirleri Ekonomik Sınıflandırılması Tablosu
- Faaliyet Sonuçları Tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin

denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır. Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol sistemi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun Beşinci kısmında düzenlenmiştir. İç kontrol, idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve

yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

Görev ve yetkileri çerçevesinde, malî yönetim ve kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ve yöntemler Hazine ve Maliye Bakanlığınca, iç denetime ilişkin standartlar ve yöntemler ise İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenir, geliştirilir ve uyumlaştırılır. Bunlar ayrıca, sistemlerin koordinasyonunu sağlar ve kamu idarelerine rehberlik hizmeti verir.

31.12.2005 tarihli ve 26040 (3. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esasların 5’inci maddesinde, iç kontrol standartlarının, merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenip yayımlanacağı, kamu idarelerinin, malî ve malî olmayan tüm işlemlerinde bu standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlü bulunduğu, ayrıca Kanun’a ve iç kontrol standartlarına aykırı olmamak koşuluyla, idarelerce görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikle işlemlere ilişkin standartlar belirlenebileceği belirtilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanarak 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ile kamu idarelerinde iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla 18 standart ve bu standartlar için gerekli 79 genel şart belirlenmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve ilgili diğer mevzuat uyarınca, Bornova Belediyesince Kamu İç Kontrol Sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi çalışmaları, Belediyenin yönetim sorumluluğu kapsamında müdürlüklerle ortak çalışma yapılarak Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı hazırlanmıştır.

Bu çerçevede; Belediyede Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan ve kurumlara gönderilen Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı Rehberi de dikkate alınarak etkin bir iç kontrol sisteminin kurulması ve uygulanmasının sağlanması çalışmaları devam etmektedir.

İç kontrol sistemi ve işleyişinin üst yönetici ve personel tarafından sahiplenilmesi ve desteklenmesi sağlanmaya çalışılmaktadır. Kurumdaki tüm personel, Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin Ek 1’inde yer alan Etik Sözleşmesini imzalamış olup özlük dosyalarında yer almaktadır. Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar açıkça ifade edilmiştir.

Kurum organizasyon yapısı içerisinde personelin ve müdürlüklerin görev, yetki ve sorumlulukları açık bir şekilde belirlenmiş olup personel görev tanımları İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü tarafından yapılmıştır. Yetkiler ve yetki devrinin sınırları Müdürlük Görev,

Yetki ve Sorumlulukları ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkındaki Yönetmeliklerde belirlenmiştir.

Stratejik plan, idarenin paydaş görüşleri alınarak birimlerinin ve personelinin katkılarıyla mevzuata uygun bir şekilde Ege Üniversitesi danışmanlığında hazırlanmış ve idarenin yürüteceği program, faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programı oluşturulmuştur.

Kurumsal risk yönetim çalışmaları yapılmış olup her yıl güncellenmektedir. Amaç ve hedeflerin gerçekleşmesini engelleyebilecek iç ve dış riskleri azaltmak için gerekli önlemler belirlenmiştir.

İç Kontrol ve Ön Mali Kontrol Birimi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslara uygun olarak Mali Hizmetler Müdürlüğü'nün alt birimi olarak kurulmuştur. Bununla birlikte mevzuat gereği İç Denetim Birimi de oluşturulmuş olup iç denetçi kadrolarında gerekli sayıda iç denetçi bulunmaktadır.

Kurumun tüm birimlerinde yapılan işlerin iş tanımları yapılmış olup müdürlüklerin çalışma yönetmelikleri güncellenip tamamlanmıştır. Süreç kontrolünü sağlamak amacıyla, tüm birimlerde iş akış şeması hazırlanmıştır.

Yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkanı sunacak bir yönetim bilgi sistemi bulunmaktadır. Akıllı Kent Otomasyon Sistemi (AKOS) ile ihtiyaç duyulan raporlar ve analizler yapılmaktadır.

Faaliyet sonuçları ve değerlendirmeler, idare faaliyet raporunda gösterilmekte ve Belediye web sitesinden duyurulmaktadır.

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu, üst yöneticinin onayı ile görevlendirilmiştir. Bornova Belediyesi Kamu İç Kontrol Standartları Eylem Planı hazırlanmıştır. Eylem Planlarına ilişkin yılda iki kere değerlendirme raporları düzenlenerek Hazine ve Maliye Bakanlığı, Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğüne gönderilmektedir.

İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan eylemlerin gerçekleşme sonuçları izlenerek raporlanmaktadır. Bornova Belediyesi Kamu İç Kontrol Standartları Eylem Planı için her yıl revizyon çalışmaları yapılmaktadır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

İzmir Bornova Belediyesi 2018 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının Denetim Görüşünün Dayanakları Bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir

bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıkların Tamamının Amortismanına Tabi Tutulmaması

Maddi duran varlıklardan, Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında izlenmesine karar verilenlerin tamamının amortismanına tabi tutulmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 294-Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı ile ilgili 224'üncü maddesinde, *“Bu hesap, çeşitli nedenlerle kullanılma olanaklarını yitiren maddi duran varlıkların izlenmesi için kullanılır.”* denilmektedir.

Aynı Yönetmeliğin 225'inci maddesinde, *“Elden çıkarılacak stoklar ve maddi duran varlıklar hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir.*

a) Borç

1) Kullanılma olanaklarını yitiren maddi duran varlıklar kayıtlı değerleri üzerinden bu hesaba borç, ilgili maddi duran varlık hesabına alacak; ayrılmış olan amortisman tutarı 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak, 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydedilir.” hükümleri yer almaktadır.

Muhasebat Genel Müdürlüğü Amortisman ve Tükenme Payları Genel Tebliği'nin (Sıra No: 47) *“Amortisman ve tükenme payı süre ve oranları”* başlıklı 6'ncı maddesinin yedinci fıkrasında ise, *“Çeşitli nedenlerle kullanılma olanaklarını yitiren amortismanına tabi maddi duran varlıklardan 294-Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında izlenmesine karar verilenlerin, amortismanına tabi tutulmamış kısmının tamamı amortismanına tabi tutulur.”* denilmektedir.

Buna göre, maddi duran varlıklardan 294-Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında izlenmesine karar verilenlerin tamamının amortismanına tabi tutulması gerekmekte olup bunun sonucu olarak yılsonu tablolarında yer alan 294-Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı tutarı ile 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabının birbirine eşit olması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında izlenmesine karar verilen varlıkların % 100 amortismanına tabi tutulmaması neticesinde 2018 yılı Kesin Mizanında 294-Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıkları Hesabının

2.697.017,85-TL; 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabının ise 2.662.863,38-TL olduğu tespit edilmiştir.

Bu itibarla, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda 294-Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran varlıklar Hesabının borç bakiyesi ile 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabının alacak bakiyesinin eşitliğinin sağlanması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda gerekli düzeltme işlemlerinin yapıldığını bildirilmiştir.

Sonuç olarak Maddi duran varlıklardan 294-Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında izlenmesine karar verilenlerin tamamının amortismanına tabi tutulması gerekmekte olup bunun sonucu olarak yılsonu tablolarında yer alan 294-Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı tutarı ile 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabının birbirine eşit olması gerekmekte olup, İdare bulguda yer alan hususun 2019 yılı içinde düzeltildiğini belirtmiştir. Tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: Belediyeye Ait Bazı Taşınmazların Değer Tespitinin Yapılmaması ve Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması

Belediye adına tapuda kayıtlı olan bir kısım taşınmazın değer tespitinin yapılmadığı ve ilgili muhasebe hesaplarına kaydedilmediği görülmüştür.

02.10.2006 tarih ve 26307 sayı ile Resmi Gazete’de yayımlanan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin “*Kayıt ve kontrol işlemleri*” başlıklı 5’inci maddesinde, “*Taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri, kamu idarelerine ait taşınmazların mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenlerin ve elden çıkarılanların miktar ve değer olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınmasıdır. Kayıtların belgeye dayanması esastır.*” hükmü yer almakta olup maddenin devamında hangi değer üzerinden taşınmazların kayda alınacağı belirlenmiştir. Maddede tapuda kayıtlı olan taşınmazların maliyet bedeli üzerinden veya bu bedel belirlenemiyorsa rayiç değer üzerinden kayda alınması gerektiği ifade edilmiştir.

Belediye adına tapuda kayıtlı olan bazı taşınmazlara ilişkin değer tespitlerinin Yönetmeliğe uygun olarak yapılmadığı ve ilgili muhasebe hesaplarında da muhasebeleştirilmediği anlaşılmıştır.

Belediye adına tapuda kayıtlı olan ancak değeri hakkında Belediye tarafından herhangi bir çalışma yapılmamış olan taşınmazların, yönetmelik hükümlerine uygun olarak değerlerinin belirlenmesi, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği gereği de ilgili duran varlık hesaplarına kaydedilerek mali tablolarda gösterilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Emlak ve İstimlak Müdürlüğü envanter kayıtlarında yer alan tüm taşınmazların, 19.06.2014 tarih 29035 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan güncellemeleri içeren Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelikte belirtilen esaslara uygun olarak Belediye taşınmazları envanterine kayıt edildiği ve tamamının emlak bildiriminin Mali Hizmetler Müdürlüğüne yapıldığını; söz konusu taşınmazların icmale esas taşınmaz envanter kayıtlarının her yıl aralık ayı sonunda Mali Hizmetler Müdürlüğüne gönderilmekte olduğu;

Mülkiyeti Belediyeye ait taşınmazların 2011 yılı sonunda yapılan çalışma ile Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğe uygun olarak maliyet bedeli üzerinden, maliyet bedeli belirlenemeyenlerin emlak vergi değeri üzerinden kayıt işlemlerinin yapıldığı;

2011 yılı öncesi satılan, kamulaştırılan, devir edilen, terkin edilen vb. (yani envanterden çıkmış olan) taşınmazların arşiv mahiyetli takibi olsun diye programa kayıt edildiği; o tarihte pasif olduğu için değer atanmadığı;

Sistemden alınan listede yer alan 0 ve 1 TL iz bedeli olan taşınmazların ana mülk-alt mülk olarak tek değer atandığı;

Ecrimisil programı gereği Belediye özel mülkü olmayıp tapuda kayıtlı olmayan taşınmazların kayıt edilmesinden kaynaklı taşınmaz numarası alanlar ile Yönetmeliğin Ek-1'deki kayıt planının "Genel Hizmet Alanları" başlığı altında kalan "Yollar" yol programı aracılığı ile Fen İşleri Müdürlüğüne kayıt edilerek taşınmaz numarası aldığı;

Parklar ve yeşil alanların park programı aracılığı ile Park ve Bahçeler Müdürlüğüne kayıt edilerek taşınmaz numarası aldığı;

Bu taşınmazlardan emlak rayiç değerleri belirlenmiş olanların bu bedel üzerinden eğer bir yatırım yapılmış ise o yatırım maliyet bedeli üzerinden girildiği; aynı Yönetmeliğin Yer Altı ve Yer Üstü Düzenlerini belirleyen 1.5.1 Boru hatları,1.5.2 Enerji Nakil Hatları havai irtifak haklarının mevcut olduğunu; TEİAŞ-BOTAŞ gibi Havai irtifak hakları üzerinde alım satım gibi Belediyenin herhangi bir tasarrufunun olmadığı; Tapu Sicil Müdürlüğüne enerji nakil hatlarının tescilinin Belediye adına yapılmakta olduğunu; bu nedenle değerlerinin iz bedel atandığı; Emlak ve İstimlak Müdürlüğündeki fiili durumun mevzuata uygun olarak yürütüldüğü, bildirmiştir.

Sonuç olarak 02.10.2006 tarih ve 26307 sayı ile Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin "*Kayıt ve kontrol işlemleri*" başlıklı 5'inci maddesinde, "*Taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri, kamu idarelerine ait taşınmazların mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenlerin ve elden*

çıkartılanların miktar ve değer olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınmasıdır. Kayıtların belgeye dayanması esastır.” hükmü yer almakta olup maddenin devamında hangi değer üzerinden taşınmazların kayda alınacağı belirlenmiştir. Maddede tapuda kayıtlı olan taşınmazların maliyet bedeli üzerinden veya bu bedel belirlenemiyorsa rayiç değer üzerinden kayda alınması gerektiği ifade edilmiştir.

Belediye adına tapuda kayıtlı olan ancak değeri hakkında Belediye tarafından herhangi bir çalışma yapılmamış olan taşınmazların, yönetmelik hükümlerine uygun olarak değerlerinin belirlenmesi, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği gereği de ilgili duran varlık hesaplarına kaydedilerek mali tablolarda gösterilmesi gerekmektedir. Tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

8. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Elektrik Dağıtım Şirketinden Geri Alınmak Üzere Finanse Edilen Trafo Binası Taşıma İşine İlişkin Masrafların Kişilerden Alacaklar Hesabında Takip Edilmemesi

Elektrik Dağıtım Şirketinden 2020 yılında geri alınmak üzere Belediye tarafından finanse edilen trafo binası taşıma işine ilişkin masrafların muhasebe kayıtlarının yapılmadığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 140-Kişilerden Alacaklar Hesabı ile ilgili “*Hesabın niteliği*” başlıklı 110'uncu maddesinde;

“Bu hesap, faaliyet alacakları ve kurum alacakları dışında kalan alacakların izlenmesi için kullanılır.” hükmüne yer verilmiştir.

14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'na dayanılarak hazırlanan Elektrik Piyasası Bağlantı ve Sistem Kullanım Yönetmeliği'nin 21'inci maddesinde;

“(1) Üretim ve tüketim tesislerinin dağıtım sistemine bağlanabilmesi için, sistem kullanımı açısından kapasitenin yetersiz olması nedeniyle, genişleme yatırımı veya yeni yatırım yapılmasının gerekli olduğu ve yeterli finansmanın mevcut olmadığı hallerde, söz konusu yatırım dağıtım şirketi adına, bağlantı yapmak isteyen gerçek veya tüzel kişi tarafından ilgili mevzuat kapsamındaki teknik standartlar sağlanarak yapılabilir veya finanse edilebilir.

(5) ... yapılan dağıtım tesisinin dağıtım şirketi tarafından geçici kabulünün yapıldığı ayı takip eden aydan itibaren, geri ödemenin yapılacağı ilk taksit tarihine kadar geri ödemesi yapılmamış tutar Tüketici Fiyat Endeksi oranında güncellenir. Vadesinde geri ödemesi

yapılmamış taksitlere ilişkin tutara, vade tarihinden itibaren 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanun hükümlerine göre belirlenen kanuni faiz oranı uygulanır.” denilmektedir.

Bornova Doğanlar Kültür Merkezi Yapım İşinin gerçekleştirileceği, mülkiyeti Bornova Belediyesine ait olan ve Bornova İlçesi Doğanlar Mahallesi 30 L1C pafta, 8777 ada 1 parselde yer alan sosyal tesis alanındaki trafo binasının, sosyal tesis alanının güneyindeki yeşil alana alınması için Belediye ile GDZ Elektrik Dağıtım A.Ş. arasında Elektrik Piyasası Bağlantı ve Sistem Kullanım Yönetmeliği'nin 21'inci maddesi uyarınca 13.04.2017 tarihinde imzalanan Protokol'e göre, Belediye bütçesinden finanse edilen taşıma işi için GDZ Elektrik Dağıtım A.Ş.'nin 2020 yılı içerisinde geri ödeyeceği bedel 146.989,91-TL'dir.

Bununla birlikte, taşınan trafo binasının Dağıtım Şirketi tarafından geçici kabulünün yapıldığı ayı takip eden aydan itibaren, 2020 yılı içerisinde geri ödemenin yapılacağı ilk taksit tarihine kadar geri ödemesi yapılmamış tutar Tüketici Fiyat Endeksi oranında güncellenmesi ve vadesinde geri ödemesi yapılmamış taksitlere ilişkin tutara da vade tarihinden itibaren 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanun hükümlerine göre belirlenen kanuni faiz oranı uygulanması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, GDZ Elektrik Dağıtım A.Ş. tarafından 2020 yılı içerisinde iade edilmek üzere, 20.10.2017 tarihinde kesin kabulü yapılan söz konusu gidere ilişkin tutarın muhasebe kayıtlarında yer almadığı görülmüştür.

Bu itibarla, 20.10.2017 tarihinde kesin kabulü yapılan trafo binasının taşınması işinde, GDZ Elektrik Dağıtım A.Ş. tarafından 2020 yılı içinde geri ödemesine başlanacak olan toplam 146.989,91-TL'lik tutarın 140-Kişilerden Alacaklar Hesabının borcunda ve tahsilinde bütçeye gelir kaydedilmek üzere 600-Gelirler Hesabının alacağında takip edilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; söz konusu geri ödemelerin 2020 yılında 12 taksitte yapılacağından ve ödemenin ilk taksitinin başlayacağı tarihe kadar Tüketici fiyat endeksi oranında fiyat güncellemesi yapılacağı belirtildiğinden ve henüz geri ödemeler başlanmadığından net tutarların hesaplanmasının mümkün olmadığı;

GDZ Elektrik Dağıtım A.Ş. Mali İşler Müdürlüğü ile iletişim kurularak, ödeme tarihi itibarıyla, belge/bilgilerin hazırlanması ve istenen hesaplamaların yapılması, geri ödemelerin takibi hususlarında gereği yapılmasının istendiği; bunun üzerine Mali Hizmetler Müdürlüğü 21/05/2019 tarih ve 5463 nolu yevmiye ile 146.989,91 TL'nin kişi borcuna alındığı; vade tarihleri itibarıyla de Tüketici Fiyat Endeksi oranında fiyat güncellemesi yapılarak tahsilinin ilgili mevzuat çerçevesinde yapılacağı, bildirilmiştir.

Sonuç olarak 140-Kişilerden Alacaklar Hesabının ve 600-Gelirler Hesabının mali tablolarında hatalı görünmesine sebep olan ve Kurum alacağının takibini zorlaştıran bulgu konusunun 2019 tarihi itibarıyla düzeltildiği belirtilmiştir. Tespit edilen husus takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: Mevduat Faiz Gelirlerinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi

Belediyenin bankalardaki vadeli mevduat hesaplarından elde etmiş olduğu faiz gelirlerinin net tutarlar üzerinden muhasebeleştirildiği görülmüştür.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "*Gayri safilik ilkesi*" başlıklı 39'uncu maddesinde; "*Gelir ve giderler, herhangi bir düzenleme veya standart ile aksi kararlaştırılmadıkça netleştirilmeden kaydedilir*" hükmü yer almaktadır.

Aynı Yönetmeliğin "*Faaliyet Sonuçları Tablosu ilkesi*" başlıklı 6'ncı maddesinin (a) fıkrasında, "*Kamu idarelerinin faaliyetlerine ilişkin gelir ve gider işlemleri, tahakkuk esasına dayalı olarak gelir ve gider hesaplarında izlenir. Gelir ve gider hesapları, bütçe ile ilgili olsun veya olmasın, genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri gereği tahakkuk eden her türlü gelir ve giderin kaydına mahsustur.*" hükmü yer almaktadır.

Buna göre, tahakkuk eden faiz gelirlerinin stopaj kesintisi yapılmadan önceki brüt tutar üzerinden 600.05.01.09.03-Gelirler Hesabında, buna ilişkin olarak stopaj yapılan vergi ve benzeri giderlerin de 630.03.04.03.01-Vergi Ödemeleri ve Benzeri Giderler Hesabında muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Yıl içine elde edilen faiz gelirlerine ilişkin muhasebe kayıtları incelendiğinde; faiz gelirinin % 15 gelir vergisi stopajı düşülerek net tutar üzerinden muhasebeleştirildiği görülmüştür.

Bu itibarla, mevduat faizlerinin net tutar olarak kaydedilmesi şeklinde yapılan hatalı muhasebeleştirme dolayısıyla 2018 yılı Faaliyet Sonuçları Tablosunda 600-Gelirler Hesabında izlenen mevduat faiz geliri ile 630-Giderler Hesabında vergi ödemeleri ve benzeri giderlerinin 151.299,38-TL eksik tutarlarla yer almaktadır.

Kamu idaresi cevabında; bulguya ilişkin gerekli muhasebe işlemlerinin yapılmaya başlandığı bildirilmiştir.

Sonuç olarak Bulguya ilişkin gerekli muhasebe işlemlerinin yapılmaya başlandığı bildirilmiş olup tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 3: AYKOME Tarafından Tahsil Edilen Altyapı Kazı Bedellerinin Belediyeye Aktarılmaması

İlçe sınırları içerisindeki sokaklarda yapılan kazılardan tahsil edilen gelirlerin AYKOME tarafından Belediyeye aktarılmadığı ve aktarılması gereken tutara ilişkin tahakkuk kaydının yapılmadığı tespit edilmiştir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "İmar ile ilgili harçlar" başlıklı 80'inci maddesinin (d) bendinde;

"Zemin ve yol kanal açma izni verilmesi, yapım ve yıkım artığı malzeme ile toprak kazısının taşınması için belediyelerce yer gösterilmesi ve bu yerlerin tesviyesi "Zemin Açma İzni ve Toprak Hafriyatı Harcına" ... tabidir." hükmü yer almaktadır.

15.06.2006 tarih ve 26199 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği'nin Alt Yapı Koordinasyon Merkezleri (AYKOME)'nin görev ve yetkilerine ilişkin 8'inci maddesinin (f) bendinde;

"f) Alt yapı ile ilgili kazı yapacak gerçek ve tüzel kişilere izin ve kazı ruhsatı verir ve buna ilişkin bedeli belirler." denilmektedir.

Aynı Yönetmeliğin "Hesabın oluşumu ve geliri" başlıklı 14'üncü maddesinin üçüncü fıkrasında;

"Büyükşehir ve ilçe belediyeleri cadde, bulvar, meydan ve sokaklarında yapılacak tüm kazılardan elde edilecek gelirler büyükşehir belediyesi bünyesinde açılacak alt yapı yatırım hesabında toplanır. Sokakların kazısından elde edilen gelirler ilgili belediyeye aktarılır. Bu paralar büyükşehir ilçe belediyeleri tarafından sadece cadde, bulvar, meydan ve sokakların asfalt ve kaldırımların yapımında kullanılır. Bu gelirler amacı dışında kullanılamaz." hükmüne yer verilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlere göre, büyükşehir ve ilçe belediyelerinin cadde, bulvar, meydan ve sokaklarında yapılacak tüm kazılardan elde edilecek gelirler ilgili belediyelere aktarılması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, AYKOME tarafından ilçe sınırları içerisindeki sokaklarda yapılan kazılardan tahsil edilen gelirlerin Belediyeye aktarılmadığı bu sebeple Belediyeye aktarılması gereken tutarın tahakkuk kaydının da yapılmadığı görülmüştür.

Bu itibarla, 2018 yılsonu Faaliyet Sonuçları Tablosunda ve 2018 yılsonu Bilançosunda 12-Faaliyet Alacakları Hesap Grubu ile 59-Dönem Faaliyet Sonuçları Hesap Grubunda hataya neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; konu ile ilgili İzmir Büyükşehir Belediyesine 21/05/2019 tarih ve 18663 sayı ile yazı yazıldığı; bahsi geçen ve belediye sınırları içinde bulunan alanlardan tahsil edilmiş gelirlerin Belediye hesabına aktarılmasının talep edildiği, bildirilmiştir.

Sonuç olarak İdare Bulgu konusu ile ilgili olarak Büyükşehir Belediyesi ile gerekli yazışmaların yapıldığını bildirmiştir. Tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 4: Hurda Niteliğindeki Maddi Duran Varlıkların Hurdasan Anonim Şirketine Satılmaması

Belediye envanterinde yer alan hurda niteliğindeki maddi duran varlıkların, MKEK Hurdasan A.Ş.'ye satışının yapılmadığı görülmüştür.

233 sayılı KHK'ya dayanılarak çıkarılan, 28.10.1984 tarih ve 18559 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan MKEK Ana Statüsü'nün, "*Teşekkül'ün Amaç ve Faaliyet Konuları*" başlıklı 4'üncü maddesinin 7'nci fıkrasında; "*Resmi daire ve idareler, İktisadi devlet teşebbüsleri, müesseseler ve bağlı ortaklıklar, uluslararası ikili anlaşmalara giren kuruluş ve teşekküllerin hurdaya ayırdıkları her türlü maden, malzeme, araç ve gereçleri toplamak, değerlendirmek ve kullanmak*" hükmü yer almaktadır.

20.03.1971 tarihinde çıkarılan 7/2156 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesi ile "*Resmi Daire ve İdareler ve İktisadi Devlet Teşekkülleri ile bunlara ait müessese ve iştiraklerinin malik oldukları her çeşit maden hurdaları ile bunların hurda halindeki halitalarının ve kullanılmayacak bir hale gelmiş bulunan muharrik ve müteharrik araçlarının kendi ihtiyaçlarından fazlalarının, Makine Malzeme ve Kimya Endüstrisi Kurumu tarafından altı ayda bir piyasa etütlerine dayanılarak yapacağı tespit ve teklif ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca kabul edilecek fiyatlarla Kuruma satış suretiyle devirleri*" kararlaştırılmıştır.

19.03.2001 tarih ve 2001/15 sayılı Başbakanlık Genelgesi'nde, 7/2156 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı hükümleri çerçevesinde "*her türlü hurda malzemenin kamu kurum ve kuruluşlarınca Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu Hurda Sanayi İşletmeleri (Hurdasan) A.Ş. 'ye satış suretiyle devri*" öngörülmüştür.

Belediyenin 2018 yılı Kesin Mizanın incelenmesi neticesinde, hurdaya ayrılan maddi duran varlıkların izlendiği hesap olan 294-Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının borç bakiyesinin 2.697.017,85-TL olduğu; söz konusu tutar kadar hurda niteliğindeki malzemenin Hurdasan A.Ş. ye satışının gerçekleştirilmediği görülmüştür.

Bu itibarla, yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri doğrultusunda, Belediyenin sahip olduğu hurda nitelikli malzemelerini, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca her altı ayda bir

belirlenen fiyatlar üzerinden Hurdasan A.Ş.'ye satışının gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Belediye genelinde hurdaya ayrılan elektrik, elektronik ve bilişim malzemelerinin HURDA A.Ş.'ye satışı için 29/11/2018 tarih tarihli Encümen kararı çıkartıldığı ve 27/12/2018 tarihinde HURDA SAN. A.Ş yetkilisi tarafından malzeme ekspertiz tutanağı tutularak satış işlemlerinin başlamış olduğu; satış sonrası Mizana kayıtlı 294-Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında bulunan borç bakiyesi ile ilgili muhasebe kayıtlarının yapılacağı, bildirilmiştir.

Sonuç olarak İdare, bulguda yer alan tespitin düzeltilmesine ilişkin girişimlerde bulunduğunu bildirmiş olup; tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 5: Kamu Kurumları Tarafından Kamulaştırılan Taşınmazlar İle Devir Ve Ferağ Edilen Taşınmazlara İlişkin Bilgilerin Tapu İdaresinden Alınmaması

2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu uyarınca kamu kurumları tarafından kamulaştırılan taşınmazların emlak vergisi ile ilgili işlemlerin mevzuata uygun olarak gerçekleştirilmesi için gerekli olan kamulaştırma bilgilerinin ilgili tapu idaresinden alınmadığı tespit edilmiştir.

2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 10'uncu maddesinde, "*Kamulaştırılması yapılan taşınmaz mal, tahsis edildiği kamu hizmeti itibariyle sicile kaydı gerekmeyen bir niteliğe dönüşmüş ise, istek halinde mahkemece sicil kaydının terkinine karar verilir. Bu tescil ve terkin işlemi sırasında mal sahiplerinin bu taşınmaz mal nedeniyle vergi ilişkisi aranmaz. Ancak, tapu dairesi durumu ilgili vergi dairesine bildirir*" hükmü bulunmaktadır.

2942 sayılı Kanun'un 39'uncu maddesinde, "*Kamulaştırılan taşınmazın kamulaştırıldığı yıla ait emlak vergisi tarhına esas olan vergi değeri, kesinleşen kamulaştırma bedelinden az olduğu takdirde, kamulaştırma bedeli ile vergi değeri arasındaki fark üzerinden, cezalı emlak vergisi tarh olunur. Emlak Vergisi beyannamesinin ek süreye rağmen verilmemiş olması halinde, kesinleşen kamulaştırma bedeli, kamulaştırmanın yapıldığı yıla ait vergi değeri yerine geçer ve bu değer üzerinden cezalı emlak vergisi tarhiyatı yapılır*" düzenlemesine yer verilmiştir.

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun 30'uncu maddesinde, "*Devir ve ferağı yapılan bina ve arazinin, devir ve ferağın yapıldığı yıl ile geçmiş yıllara ait ödenmemiş Emlak Vergisinin ödenmesinden devreden devralan müteselsilen sorumlu tutulurlar. Devralanın mükellefe rücu hakkı saklıdır. Tapu daireleri devir ve ferağ işlemi, işlemin yapıldığı ayı takip eden ayın 15'inci günü akşamına kadar ilgili belediyelere bildirir*" denilmekte olup 1319 sayılı Kanun'un 37'nci maddesinde ise "*Bu Kanunda geçen 'Vergi dairesi' tabiri, belediyeleri ifade eder*" hükmüne yer verilmiştir.

Bununla birlikte, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun "*Devamlı bilgi verme*" başlıklı 149'uncu maddesinde:

"Kamu idare ve müesseseleri (Kamu hizmeti ifa eden kurum ve kuruluşlar dahil) ile gerçek ve tüzel kişiler vergilendirmeye ilişkin olaylarla ilgili olarak Maliye ve Gümrük Bakanlığı ve vergi dairesince kendilerinden yazı ile istenecek bilgileri belli fasıllarla ve devamlı olarak yazı ile vermeye mecburdurlar";

"Bilgi vermekten imtina edememek" başlıklı 151'inci maddesinde; *"Kendilerinden bilgi istenilen gerçek ve tüzel kişiler, özel kanunlarda yazılı mahremiyet hükümlerini ileri sürerek, bilgi vermekten imtina edemezler"* hükümlerine yer verilmiş olup;. 213 sayılı Kanun'un mükerrer 335'inci maddesinde ise 149'uncu madde hükümleri çerçevesinde bilgi verme görevini yerine getirmeyenlere "*Özel Usulsüzlük Cezası*" kesileceği düzenlenmiştir.

Bu nedenle kamulaştırma, devir ve ferağ gibi nedenlerle emlak vergisiyle ilgili işlemlerin mevzuata uygun olarak yapılabilmesi için gerekli bilgilerin belediye tarafından başta tapu idareleri olmak üzere diğer kurum ve kişilerden alınması gerekmektedir.

Bu itibarla, yukarda yer verilen hükümler çerçevesinde kamulaştırma, devir ve ferağ işlemleriyle ilgili bilgilerin emlak vergisi açısından vergi dairesi hükmünde olan belediye tarafından ilgili kurum ve kişilerden istenilmesi, ilgili kurum ve kişiler tarafından ise istenilen bilgilerin verilmesi, aksi durumda belediye tarafından özel usulsüzlük cezası kesilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; İlçe sınırlarında kalan 2013-2018 yılları arası İzmir Büyükşehir Belediyesi adına ve İZSU Genel Müdürlüğü adına tapuda tescili yapılmış tapu senetleri örnekleri veya kamulaştırmaya ilişkin bilgi ve miktarların kuruma gönderilmesi hususunda 12.12.2018 tarih ve 60234 ve 60262 sayılı yazılarla talep edilmiş olduğu ve Tapu Müdürlüğü'nün 4158739 sayılı cevabi yazılarında talep edilen bilgilerin ilgili idareden alınması gerektiğinin bildirildiği; İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nın 18.02.2019 tarih ve 13501 sayılı yazılarıyla İZSU adına tescili yapılmış olan taşınmazların listesinin gönderildiği;

Buna benzer olarak çeşitli yazılarla İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı Emlak Yönetimi Dairesi Başkanlığı'ndan alınan cevabi yazılara istinaden 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun değişik 4657 Sayılı Yasanın 20. maddesi gereğince işlem yapıldığı, bildirilmiştir.

Sonuç olarak İdare, bulguda yer alan tespitin düzeltilmesine ilişkin girişimlerde bulunduğunu bildirmiş olup; tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 6: Belediyenin Tasarrufundaki Genel Hizmetlere Ayrılmış Alanlardan Üçüncü Şahıslar Tarafından İşgal Edilenlerle İlgili Mevzuata Aykırı İşlem Yapılması

Belediyenin tasarrufunda bulunan yol, park, yeşil alan gibi genel hizmetlere ayrılmış ve uzun sürelerle işgal edilen alanlar hakkında 2018 yılı sonuna kadar hiçbir işlem yapılmadığı; 2018 yılı sonu itibariyle işlem yapılan bir kısım uzun süreli işgalli alanlardan ise ecrimisil alınması gerekirken cüzi miktarlarda işgal harcı alındığı tespit edilmiştir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "Ecrimisil ve tahliye" başlıklı 75'inci maddesinde "Devletin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmaz malları ve Vakıflar Genel Müdürlüğü ile idare ve temsil ettiği mazbut vakıflara ait taşınmaz malların, gerçek ve tüzelkişilerce işgali üzerine, fuzuli şagilden, bu Kanunun 9'uncu maddesindeki yerlerden sorulmak suretiyle, idareden taşınmaz ve değerlendirme konusunda işin ehli veya uzmanı üç kişiden oluşan komisyonca tespit tarihinden geriye doğru beş yılı geçmemek üzere tespit ve takdir edilecek ecrimisil istenir. Ecrimisil talep edilebilmesi için, Hazinesinin işgalden dolayı bir zarara uğramış olması gerekmez ve fuzuli şagilin kusuru aranmaz." denilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15'inci maddesiyle de benzer bir düzenleme getirilerek belediye malına karşı suç işleyenlerin, devlet malına karşı suç işlemiş sayılacağı ve 75'inci madde hükümlerinin belediye taşınmazları için de uygulanacağı belirtilmiştir.

Bununla birlikte, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 52'nci maddesine göre, belediye sınırları içinde bulunan ve maddede sayılan yerlerden herhangi birinin satış yapmak veya sair maksatlarla ve yetkili mercilerden usulüne uygun izin alınarak geçici olarak işgal edilmesi işgal harcına tabi olup; Kanun'da işgal harcı alınması için işgalin geçici olması gerektiği vurgulanmıştır. İşgaliye konusu sınırları çok belirli; ancak belli şartlarda başvuru ve geçici işgallerde uygulanan bir usuldür. İşgaliyede esas olan, işgaliye durumunun geçici olması ve kiralama gibi uzun vadeli bir ilişki içerisine girilememesidir. Bu nedenle, geçici bir süre için işgal konusu olmayan, belediye tasarrufundaki yol, park, yeşil alan gibi alanların uzun süre kullandırılması işgal harcının konusuna girmemektedir.

Yukarıda da belirtildiği üzere; Belediyenin tasarrufunda bulunan alanların, idarenin izni olmaksızın işgalli kullanılması durumunda uygulanacak yaptırımlar, 2886 sayılı Kanunu'nun 75'inci maddesinde düzenlenmiş olup; idarenin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmaz malların gerçek ve tüzel kişilerce işgali üzerine, fuzuli şagilden ecrimisil istenilmesi gerekmektedir. Aynı maddede ecrimisil talep edilebilmesi için, idarenin işgalden dolayı bir zarara uğramış olmasının gerekmediği ve fuzuli şagilin kusurunun aranmadığı, işgal edilen taşınmaz malın idarenin talebi üzerine bulunduğu yer mülki amiri

tarafından tahliye ettirilerek idareye teslim edileceği hüküm altına alınmıştır.

Ecrimisil tespit ve takdir edilirken Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkında Yönetmelik'te belirtildiği üzere, taşınmazın işgalci tarafından kullanım şekli, fiili ve hukuki durumu ile işgalden dolayı varsa elde ettiği gelir, aynı yer ve mahalde bulunan emsal nitelikteki taşınmazlar için oluşmuş kira bedelleri veya ecrimisiller, varsa bunlara ilişkin kesinleşmiş yargı kararları, ilgisine göre belediye, ticaret odası, sanayi odası, ziraat odası, borsa gibi kuruluşlardan veya bilirkişilerden soruşturulmak suretiyle edinilecek bilgiler ile taşınmazın değerini etkileyecek tüm unsurlar göz önünde bulundurulmalıdır. Ayrıca taşınmazın değerini etkileyebilecek imar durumu, yüzölçümü, niteliği, alt yapı hizmetlerinden yararlanıp yararlanmadığı, konumu, taşınmazın kullanım şekli gibi her türlü ölçüt dikkate alınmalıdır.

Ayrıca, 336 sayılı Milli Emlak Genel Tebliği'nde belirtildiği üzere, fuzuli şağilin işgal veya tasarruf ettiği taşınmazdan tahliyesinin herhangi bir nedenle sağlanamamış olması, aynı taşınmazdan ikinci ve müteakip defa ecrimisil bedeli istenmesine engel teşkil etmeyeceği gibi, ikinci ve müteakip defalar ecrimisil tahsil edilmiş olması, Devlet İhale Kanunu ve Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkında Yönetmelik hükümleri uyarınca fuzuli şağilin tahliye edilmesine de engel teşkil etmez.

İlçe sınırları dahilinde örneklem yoluyla yapılan incelemede, Belediyenin tasarrufunda bulunan genel hizmetlere ayrılmış alanların uzun sürelerle işgal edilmiş olduğu; bu alanlar hakkında 2018 yılı sonuna kadar hiçbir işlem yapılmadığı ve ilgililerden herhangi bir bedel alınmadığı; 20 Aralık 2018 tarihi itibarıyla işlem yapılan bir kısım uzun süreli işgalli alandan ise metrekare başına 0,60-TL üzerinden işgal harcı alındığı tespit edilmiştir.

Bu itibarla, Belediyenin tasarrufunda bulunan yol, park, yeşil alan gibi genel hizmetlere ayrılmış olan, fakat bahçe, şezlong alanı vs. olarak ya da ruhsatsız yapı yapılarak uzun sürelerle işgal edilen alanların tespit edilmesi; söz konusu taşınmazların işgalinden mevzuat hükümlerine göre takdir edilecek ecrimisil tutarlarının fuzuli şağillerden geriye doğru tahsil edilmesi ve mevzuatın emrettiği gerekli işlemlerin yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; 0,60 TL üzerinden yapılan eksik tahakkuklarla ilgili olarak Belediye Meclisince belirlenen ve uygulanmakta olan m2 2,5 TL birim fiyat üzerinden yeniden tahakkuk yapıldığı;

Bu alanların kamuya terkli alan içinde ruhsatsız veya ruhsata aykırı yapılmış bina ve eklentiler olduğunun anlaşıldığı; ruhsatsız veya ruhsata aykırı yapılmış bina ve eklentilere ilişkin olarak ilgili Müdürlüklerin teknik birimlerince gerekli ölçümler ve tespitler yapıldıktan sonra 3194 sayılı İmar Kanunu hükümlerine göre yıkım ve para cezaları ile ilgili işlemler tamamlandıktan sonra tahliyelerin sağlanacağı; İmar ve Şehircilik Müdürlüğü'nün teknik

çalışma ile ilgili tespitlerini ve ölçü krokilerini tamamlandıktan sonra ecrimisil işlemlerinin yürütüleceği ve bulgudaki önerilerin dikkate alınacağı bildirilmiştir.

Sonuç olarak İdare, bulguda yer alan tespitin düzeltilmesine ilişkin girişimlerde bulunduğunu bildirmiş olup; tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 7: Belediyeye Ait Bazı Taşınmazların Ecrimisil Karşılığında Kullandırılması

İdareye ait bazı taşınmazların ihale yolu ile kiraya verilmeyip, ecrimisil karşılığında kullandırıldığı tespit edilmiştir.

2886 sayılı Kanun'un "Ecrimisil ve Tahliye" başlıklı 75'inci maddesinde;

"Devletin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmaz malları ve Vakıflar Genel Müdürlüğü ile idare ve temsil ettiği mazbut vakıflara ait taşınmaz malların, gerçek ve tüzelkişilerce işgali üzerine, fuzuli şagilden, bu Kanunun 9 uncu maddesindeki yerlerden sorulmak suretiyle, idareden taşınmaz ve değerlendirme konusunda işin ehli veya uzmanı üç kişiden oluşan komisyonca tespit tarihinden geriye doğru beş yılı geçmemek üzere tespit ve takdir edilecek ecrimisil istenir. Ecrimisil talep edilebilmesi için, Hazinesin işgalden dolayı bir zarara uğramış olması gerekmez ve fuzuli şagilin kusuru aranmaz. ... Kira sözleşmesinin bitim tarihinden itibaren, işgalin devam etmesi halinde, sözleşmede hüküm varsa ona göre hareket edilir. Aksi halde ecrimisil alınır. İşgal edilen taşınmaz mal, idarenin talebi üzerine, bulunduğu yer mülkiye amirince en geç 15 gün içinde tahliye ettirilerek, idareye teslim edilir." denilmektedir.

Ecrimisil; Hazine taşınmazının ya da bir malın sahibinin idarenin izni ve malın sahibinin rızası dışında gerçek veya tüzel kişilerce bu malı kullanmakla bir zarara uğrayıp uğramayacağı söz konusu olmaksızın bu maldan, işgal tasarruf veya her ne şekilde olursa olsun yararlanması karşılığında işgalci tarafından ödenen ve belediye tarafından tahsil edilen tazminattır. Ecrimisilin ödenmesi tahliyeyi engellemez, idarenin işgal altındaki taşınmazı her zaman 2886 Sayılı Kanun'un 75'inci maddesine göre tahliye ettirmesi gerekmektedir.

Yukarıdaki mevzuattan da anlaşılacağı üzere, ecrimisil bir kiralama yöntemi olmadığı gibi olağan bir yöntem de değildir. İşgale uğrayan ve sonradan tespit edilen kamuya ait taşınmaz mal için fuzuli şagilden bunun bedelinin adeta bir tazminat suretinde alınmasıdır. Asıl olan 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na uygun olarak kiraya verilmesidir. Kira geleceğe ecrimisil ise geçmişe yönelik olduğu için geleceğe yönelik ecrimisil tahakkuk ettirilemez.

Öte yandan, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15'inci maddesinde; 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 75'inci maddesi hükümlerinin belediye taşınmazları hakkında da

uygulanacağı belirtilmektedir. Buna göre kurum taşınmazları hakkında da 2886 sayılı Kanun'un 75'inci maddesi uygulanmalıdır.

Söz konusu mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere; Kanun Koyucu, Belediye taşınmazlarının bu kanuna göre kiraya verilmesi gerektiği noktasında iradesini ortaya koymuştur. Bu itibarla Kurum mülkiyetindeki taşınmaz malları kiraya verme işleri 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'ndaki ihale usullerine göre yapılmalı ve sözleşme süresinin bitiminde aynı taşınmaz malın kiraya verilebilmesi için yeniden 2886 sayılı Kanun'daki belirtilen usullerden biriyle ihaleye çıkılmalıdır. Kira süresi sonunda işgal devam ederse, sözleşmede aksine hüküm yoksa ecrimisil alınmalı; işgalin devam etmesi durumunda taşınmazın tahliyesi için ilgili mülki amire talepte bulunulmalıdır.

Yapılan inceleme neticesinde; Belediyenin 29 adet taşınmazının 2886 sayılı Kanun gereği kiralanmak yerine, mevzuat hükümlerine aykırı olarak ecrimisil bedeli alınarak kullandırıldığı tespit edilmiştir.

Bu itibarla, işgallerin tespit edilerek tahliye yoluna gidilmesi, ecrimisilin kira gibi uygulanmasının önlenmesi ve taşınmazların 2886 sayılı Kanun'a göre ihaleyle kiraya verilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; bulguda tespiti bulunan toplam 29 adet taşınmazın 14 adetinin Belediyenin taşınmazı; 15 adedinin ise kamuya terkli alanlar üzerinde olduğu;

Pınarbaşı mahallesi 296 ada 1 parseldeki taşınmazın tahliyesine yönelik menî müdahale davası açıldığı ve 9. Asliye Hukuk Mahkemesinde 2016/406 E. Sayılı dosya halen derdest olduğundan Mahkeme kararı sonucuna göre işlem tesis (tahliye) edileceği;

Işıkkent Mahallesi 19 pafta, 1631 parselde kayıtlı taşınmaz üzerindeki gecekondular tarzında mesken ve ticarethane olarak kullanılmakta olan işgallerin 3194 sayılı İmar Kanunu'nun ilgili hükümlerine göre işlem tesis edilmesi için 07/02/2017 tarih /4565 sayılı yazı ile İmar ve Şehircilik Müdürlüğüne bildirildiği; yıkım ve para cezaları uygulamaları tamamlanıp plana uygun düzenleme yapılacağı;

Işıkkent Mahallesi, 1540 parselde kayıtlı, Belediye Işıkkent Şube Müdürlüğü hizmet binasının zemin katındaki taşınmaz kiraya verilmek suretiyle kullanılmakta iken, Işıkkent Hizmet Binasının Deprem Etüdü ile ilgili tüm deney – test ve tahkiklerin yaptırılması sonucunda binanın depreme dayanıksız ve riskli olduğu İnşaat Mühendisleri Odası tarafından raporlandığı; binanın güçlendirme yapıldıktan sonra kiralama işlemine başlanabileceği; tahliyesi ile ilgili olarak gerek fuzuli şağile ve Zabıta Müdürlüğüne 26.12.2017 tarih ve 42549 sayılı yazı yazıldığı;

Işıkkent Mahallesi 1601 parselde kayıtlı 6009 Sok. No: 9 adresindeki 200,00m² lik

taşınmazın 86,00m² lik kısmının 14.03.2017 tarih ve 8941 sayılı yazı ile tahliye edilmesinin istenildiği; konut olarak kullanılan taşınmazın tahliyesi gerçekleştiğinden sonra kurumun ihtiyacına göre kullanım belirleneceği;

Çamdibi - Gaziosmanpaşa Mah. 14393 parselde kayıtlı taşınmazda fuzuli şağile 13.03.2017 tarih ve 8580 sayılı yazı ile tahliye talebinde bulunulduğu; 1/1000 ölçekli imar planına göre yolda kalan taşınmazın İmar ve Şehircilik Müdürlüğü (Yapı Kontrol Birimi)'ne bildirildiği ve yıkım kararı uygulamasının beklendiği;

Bornova ilçesi Kızılay Mah. Tapunun 435 ada, 458 Parselde kayıtlı 472 Sok. No: 5/1 adresindeki 202,00 m² taşınmazın işgali ile olarak 17.03.2015 tarih ve 12919 sayılı yazı ile (Yapı Kontrol Müdürlüğü) İmar ve Şehircilik Müdürlüğüne bildirimde bulunulduğu ve tahliye işlemlerinin devam ettiği; konut olarak kullanılan gece kondu tarzı binanın işgalcisine ait olduğu, arsasının kurumumuza ait olduğu;

Yaka Mahallesi 183 ada, 5 Parselde kayıtlı (322,69m²)nin 90,00m² lik kısmı Mehmet AKAR tarafından kullanılmakta; Listede 22.Sırada bulunan Çiçekli Mahallesi Tapunun 84 parselde kayıtlı (6.239m²) ve Yaka Mahallesi tapunun 183 ada 3 parselde kayıtlı (335.99m²) taşınmazların 6360 sayılı Yasa ile tüzel kişiliği kaldırılan Çiçekli Köy ve Yakaköy Köy Tüzel Kişiliğinden Belediyeye devredilen taşınmazlar olduğu; fuzuli şağillerin işgal ettiği taşınmazlar 1.Derece Doğal Sit Alanı içinde kaldığından kiralama ihalesine çıkılması için Çevre Şehircilik İl Müdürlüğünden izin istenildiği; Çevre Şehircilik İl Müdürlük personeline taşınmazın mahallinde yapılan tespitlerde taşınmazın izin harici eklentileri olduğunu bu eklentilerin kaldırıldıktan sonra tekrar değerlendirme yapılacağını bildirildiği; bu izinsiz eklentiler ile ilgili olarak (Yapı Kontrol Müdürlüğü) İmar ve Şehircilik Müdürlüğü tarafından yürütülen iş ve işlemlerin devam ettiği; ayrıca 19.12.2017 tarih ve 41694 sayılı yazı ile fuzuli şağile ve Zabıta Müdürlüğüne tahliye edilmesi yönünde yazı yazıldığı;

Bornova, Karacaoğlan Mah. 6157/1 Sokak No : 13 adresindeki Tapunun 11024 ada, 1 parselde kayıtlı 3.611m² lik taşınmaz için fuzuli şağile 13.03.2017 tarih ve 8581 sayılı yazı ile taşınmazın tahliye edilmesinin istenildiği;

Çamdibi Mahallesi Fatih Caddesi No:5 adresindeki tapunun 3 pafta 9012 ve 9013 parselinde kayıtlı olan (203.95m²) taşınmaz için fuzuli şağile 14/06/2016 tarih 86160 sayılı sayılı, 13/03/2017 tarih 23679 sayılı yazılar ile tahliye tebligatı yapıldığı; Parselin 1/1000 ölçekli uygulama imar planında 25 metrelik yol ve yeşil alanda kaldığı, yapıların yol ve yeşil alanda kalmış olması ruhsatsız ve ruhsata aykırı olmaları sebebiyle 06.07.2017 tarih ve 24698 sayılı yazı ile İmar ve Şehircilik Müdürlüğüne (Yapı Kontrol Birimi) bildirildiği; yapılar ile ilgili yıkım ve para cezaları işlemlerinin neticelenmesi sonrasında tahliye işlemi

gerçekleştirileceği;

Bornova, Çamdibi - Gaziosmanpaşa Mah. Kamil Tunca Bulvarı No: 5 adresindeki tapunun 14393 Parselde kayıtlı 369,00m² lik taşınmazın 147,00m² sinin 1/1000 ölçekli imar planına göre yolda kaldığı; işgalli alanın tahliye edilmesi fuzuli şagilden 09.05.2018 tarih ve 16421 sayılı yazı ile talep edildiği ve ayrıca ruhsata aykırı yapılar için 09.05.2018 tarih ve 17532 sayılı yazı ile İmar ve Şehircilik Müdürlüğü (Yapı Kontrol Birimi) ne bildirimde bulunulduğu; yapılar ile ilgili yıkım ve para cezaları işlemleri neticelenmesi sonrasında tahliye işleminin gerçekleştirileceği, bildirilmiştir.

Sonuç olarak İdare, bulguda yer alan tespitin düzeltilmesine ilişkin girişimlerde bulunduğunu bildirmiş olup; tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 8: Programcı ve Çözümleyici Kadrolarında Çalıştırılan Sözleşmeli Personelin Mevzuatta Öngörülen Şartları Taşımamaları

Programcı ve çözümleyici kadrolarında çalıştırılan sözleşmeli personelin mevzuatta öngörülen şartları taşımadığı tespit edilmiştir.

5393 sayılı Kanunu'nun "*Norm kadro ve personel istihdamı*" başlıklı 49'uncu maddesinin üçüncü fıkrasında;

"Belediye ve bağlı kuruluşlarında, norm kadroya uygun olarak çevre, sağlık, veterinerlik, teknik, hukuk, ekonomi, bilişim ve iletişim, plânlama, araştırma ve geliştirme, eğitim ve danışmanlık alanlarında avukat, mimar, mühendis, şehir ve bölge plâncısı, çözümleyici ve programcı, tabip, uzman tabip, ebe, hemşire, veteriner, kimyager, teknisyen ve tekniker gibi uzman ve teknik personel yıllık sözleşme ile çalıştırılabilir. Sözleşmeli personel eliyle yürütülen hizmetlere ilişkin boş kadrolara ayrıca atama yapılamaz. Bu personelin, yürütecekleri hizmetler için ihdas edilmiş kadro unvanının gerektirdiği nitelikleri taşımaları şarttır." hükmüne yer verilmiştir.

06/06/1978 tarih ve 7/15754 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esasların 15'inci maddesinde,

"Esaslara, Sözleşmeli Personel Pozisyon Unvanları ile Asgari Nitelikleri Gösterir (4) sayılı Cetvel eklenmiştir. Bu cetvelde belirtilenler dışında sözleşmeli personel pozisyonları kullanılamaz ve talepte bulunulamaz. Kurumlar, söz konusu cetvelde belirlenen asgari niteliklere, hizmetin gereği ilave nitelikler belirleyebilirler." denilmektedir.

Esasların ekinde yer alan (4) sayılı Sözleşmeli Personel Pozisyon Unvanları ile Asgari Nitelikleri Gösterir Cetvelde çözümleyici unvanı için belirlenen asgari nitelikler;

"Yükseköğretim kurumlarından en az lisans düzeyinde mezun olmak ve istihdam

edileceği bilgi işlem birimlerindeki programlama dili ile diğer programlama dillerinden en az iki tanesini bildiğini belgelemek ve en az D düzeyinde KPDS veya dengi yabancı dil bilgisine sahip olmak.” şeklinde belirlenmiştir.

Aynı Cetvelde Programcı unvanı için belirlenen asgari nitelikler ise;

“Yükseköğretim kurumlarının bilgisayar programcılığı ile ilgili bölümlerinden en az önlisans düzeyinde mezun olmak veya en az önlisans mezunu olmak koşuluyla bilgisayar programcılığı alanına ilişkin ders aldığını belgelemek veya bu alanda Milli Eğitim Bakanlığı onaylı sertifika sahibi olmak ve en az D düzeyinde KPDS veya dengi yabancı dil bilgisine sahip olmak.” şeklindedir.

Yapılan incelemede, çözümleyici ve programcı kadrosunda sözleşmeli personel olarak çalıştırılan toplam 4 adet personelin Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esasların (4) sayılı Cetvelinde yer alan asgari niteliklerden en az D düzeyinde KPDS veya dengi yabancı dil bilgisine sahip olduklarını gösterir belgeye sahip olmadıkları görülmüştür.

Bu itibarla, çözümleyici ve programcı kadrolarında sözleşmeli olarak çalıştırılacak personelin Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esasların (4) sayılı Cetvelinde yer alan asgari nitelikleri taşımaları gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Söz konusu 4 personel işe alım süreçleri noktasında, dönemin yetkili Bakanlığı olan İçişleri Bakanlığınca yapılan görüşmelerde mevzuatta açık hüküm bulunmaması nedeni ile bu maddeye konu unvanlarda (çözümleyici, programcı) personel istihdam edilmek istendiğinde, Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelik ile yürürlükteki KPSS Tercih Kılavuzuna uygun şekilde istihdamların yapılması durumunda, Bakanlığa gönderilen sözleşmelerin iade olunmayacağı bilgisinin İdareye iletildiği;

Bulgu konusu durumla ilgili olarak görüş birliği içinde olduğu ve bundan sonra yapılacak olan bu türlü istihdamlarda Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esasların (4) Sayılı Cetvelinde yer alan asgari niteliklerinde (KPDS puan şartı) aranacağı bildirilmiştir.

Sonuç olarak İdare, bulguda yer alan tespite uygun davranılacağını bildirmiş olup; tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 9: Sosyal Denge Tazminatı Sözleşmesine Mevzuata Aykırı ve Sözleşme Konusu Olmayan Hükümlerin Konulması

Bornova Belediye Başkanlığı ile Tüm Yerel Yönetim Çalışanları Sendikası (Tüm-Yerel-Sen) arasında akdedilen ve 01.01.2018 tarihinden itibaren geçerli olan Toplu İş Sözleşmesinde, sözleşmenin konusu olmayan ve 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve

Toplu Sözleşme Kanunu'na aykırılık oluşturan hükümlerin bulunduğu tespit edilmiştir.

4688 sayılı Kanunu'nun "*Mahalli idarelerde sözleşme imzalanması*" başlıklı 32'nci maddenin birinci fıkrasında;

"27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 15 inci maddesi hükümleri çerçevesinde sosyal denge tazminatının ödenmesine belediyelerde belediye başkanının teklifi üzerine belediye meclisince, ... karar verilmesi halinde, sözleşme döneminde verilecek sosyal denge tazminatı tutarını belirlemek üzere ilgili mahalli idarede en çok üyeye sahip sendikanın genel başkanı veya sendika yönetim kurulu tarafından yetkilendirilecek bir temsilcisi ile belediyelerde belediye başkanı, ... arasında toplu sözleşme sürecinin tamamlanmasını izleyen üç ay içerisinde sözleşme yapılabilir. Bu sözleşme bu Kanunun uygulanması bakımından toplu sözleşme sayılmaz ve bu kapsamda Kamu Görevlileri Hakem Kuruluna başvurulamaz." denilmektedir.

Belediye ile Tüm-Yerel-Sen arasında akdedilen 01.01.2018-31.03.2019 yürürlük tarihli Toplu Sözleşme'nin Sosyal Haklar ile ilgili 19'uncu maddesinde;

"d) Yılda bir kez tüm memurlara tam teşekküllü sağlık taraması yapılması sağlanır.

e) Sağlık taraması bulgularının olumsuz çıkması halinde daha ileri tetkikler işverence yaptırılabilir.

f) İşveren çalıştıkları iş yeri ve muayene edildikleri hastane arasında olanaklar ölçüsünde çalışanlara vasıta tahsis eder."

20'nci maddesinde;

"Bu Toplu İş Sözleşmesinin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren belediyenin mevcut ya da açacağı kreş veya çocuk bakım evlerinden çalışanlarının yasal imkanlar doğrultusunda indirimli ve öncelikli faydalanması sağlanır.",

21'inci maddesinde;

"a) Belediyenin mülkiyeti ve kendi varlıkları üzerinde kurulu olup, belediyece işletilen dersane, tiyatro, spor, kültürel ve benzeri tesislerden; çalışanlar ile eş ve çocuklarının öncelikli faydalanması sağlanır. Başta Ayfer Feray Açık Hava Tiyatrosu olmak üzere, işverenin tüm tesislerine ilişkin olarak, her tür gösteri veya hizmete yönelik giriş ücreti işveren eş ve çocuklarına yasal imkanlar doğrultusunda indirimli olacaktır."

"Diğer Haklar ve Ücretli İzinler" başlıklı 23'üncü maddesinde;

"a) 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nde Kadın çalışanlar yasal çerçevede izin verilebilir.

b) Ulusal düzeyde kabul edilen 10-16 Mayıs engelliler haftasının ilk günü ile 3 Aralık Dünya Engelliler Gününde, engellilere yönelik faaliyet gösteren konfederasyon, bağlı

federasyon ve derneklerin kamu görevlisi olan yönetim kurulu üyeleri ile kamuda görev yapan tüm engelliler idari izinlidir.

c) Kamu kurum ve kuruluşlarında görevli bulunan şehit dul ve yetimleri ile anne, baba ve kardeşleri 18 Mart Şehitler Gününde, malul gaziler ile eşleri ise 19 Eylül Gaziler Gününde idari izinlidir.” hükümlerine yer verilmiştir.

Ayrıca Belediye ile Tüm-Yerel-Sen arasında imzalanan Sözleşme’ye yapılan Ek Protokol (No: 2) ile eklenen “*Kaza Güvence Primi*” başlıklı ek madde uyarınca, zabıta personelinin araç kullanımı esnasında oluşabilecek trafik kazaları riskine karşı, personelin olası mağduriyetinin giderilmesi ve sağlanacak güvence ile iş performansının daha da artması için, Zabıta Müdürlüğü personelinden isteyenlerin belirlenecek bir kaza Yardım Derneğine toplu olarak üye olması sağlanacağı ve personelce derneğe ödenen üyelik aidatının personelin aylık ücreti ile birlikte kendisine ödeneceği belirtilmiştir.

Yukarıda yer verilen Toplu İş Sözleşmesi maddeleri incelendiğinde, ilgili hükümlerin sosyal denge tazminatı ödenmesiyle ilgili olmadığı ve 4688 sayılı Kanun’a aykırılık oluşturduğu görülmüştür.

Bu itibarla, belirtilen mevzuat hükümlerine göre imzalanacak toplu sözleşmenin konusu, memur ve sözleşmeli personele yapılacak sosyal denge tazminatı ödemesi tutarının belirlenmesi olup; sosyal denge ödemesiyle ilgili olmayan ve 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu hükümlerine aykırılık oluşturacak düzenlemelere yer verilmesi mümkün değildir.

Kamu idaresi cevabında; Anayasa’nın eşitlik ilkesi kapsamında bulguda belirtilen maddelerin toplu iş sözleşmesine konulduğu ve kurumsal hizmet kalitesinin ve personel nezdindeki aidiyetlik duygusunun arttırılmaya çalışılmasından ibaret olduğu bildirilmiştir.

Sonuç olarak Toplu sözleşmenin konusu, memur ve sözleşmeli personele yapılacak sosyal denge tazminatı ödemesi tutarının belirlenmesi olup; sosyal denge ödemesiyle ilgili olmayan ve 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu hükümlerine aykırılık oluşturacak düzenlemelere yer verilmesi mümkün değildir. Tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>

9. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ TARAFINDAN SUNULAN MALİ TABLOLAR

FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU					
Hesap Kodu	Yardımcı Hesap Kod1	GİDERİN TÜRÜ	(2016) Yılı	(2017) Yılı	Cari Yıl (2018)
630	2	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderle	7.459.291,70	8.258.063,40	9.208.786,39
630	3	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	123.373.875,49	141.795.743,16	216.501.140,78
630	4	Faiz Giderleri	3.413.994,45	4.206.974,75	4.136.633,17
630	5	Cari Transferler	6.750.746,19	7.119.339,97	8.194.271,01
630	7	Sermaye Transferleri	38.360,63	2.811.785,30	664.287,25
630	11	Deger Ve Miktar Degisimleri Giderleri	8.312,03	9.851,30	189.184,37
630	12	Gelirlerin Ret Ve İadesinden Kaynaklanan Giderle	7.552.257,40	758.771,35	2.849.954,22
630	13	Amortisman Giderleri	13.497.333,82	10.783.662,68	11.659.622,47
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	11.277.348,12	11.695.659,47	16.195.674,11
630	20	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	111.235,97	12.352.172,13	5.432.682,34
630	99	Diger Giderler	814	0	0
GİDERLER TOPLAMI			219.444.842,66	251.571.060,16	336.229.972,26
Hesap Kodu	Yardımcı Hesap Kod1	GELİRİN TÜRÜ	(2016) Yılı	(2017) Yılı	Cari Yıl (2018)
600	3	Tesebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	5.778.829,77	12.830.008,31	10.786.376,45
600	4	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	9.685.414,86	101.958,15	1.427.126,43
600	5	Diger Gelirler	131.615.577,50	138.737.597,65	162.005.143,27
600	11	Deger ve Miktar Degisimleri Gelirleri	2.627.699,31	946.179,20	4.317.815,37
600	25	Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali O	325.608,21	1.158.121,93	9.489.190,50
GELİRLER TOPLAMI			260.257.771,45	262.313.092,96	342.022.066,87
FAALİYET SONUCU(+/-)			40.812.928,79	10.742.032,80	5.792.094,61

EK 2: İZLEME

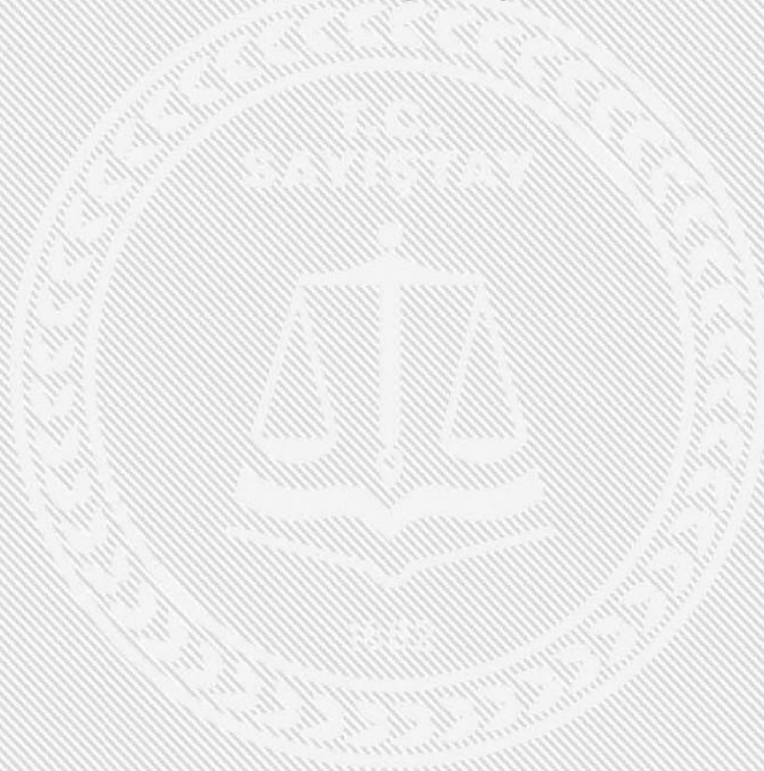
Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
İzmir Büyükşehir Belediyesi AYKOME Tarafından Bornova İlçe Sınırları İçerisindeki Sokaklarda Yapılan Kazılardan Tahsil Edilen Gelirlerin Bornova Belediyesine Aktarılmaması	2017	Yerine Getirilmedi	2018 yılı Mali Denetim Raporunda Denetim Görüşünü

			Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler Bölümünde (bulgu 3) tekrar konu edilmiştir.
Kalkınma Ajansı Paylarının Kamu İdareleri Payları Hesabında İzlenmemesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Kamu Kurumlarının Yüklenicilerinden ve Vakıf Üniversitelerinden Yapı Kullanma İzni Harcı ile Diğer Ücretlerin Alınmaması	2017	Yerine Getirilmedi	Söz konusu bulgu ile ilgili olarak mevzuatta çok net ifadeler olmadığından ve Belediyenin söz konusu bulguya uygun hareket etmek istemesi halinde kamu kurumlarının yatırımlarında aksamaya neden olduğu görüldüğünden tekrar bulgu konusu edilememiştir.
Toplu İş Sözleşmesine, Mevzuatta Belirlenen Tavan Tutarın Üzerinde Sosyal Denge Tazminatı Ödeneceğine Dair Hükümler Konulması	2017	Yerine Getirilmedi	2018 yılı Mali Denetim Raporunda Denetim Görüşünü Etkilemeyen

			Tespit ve Değerlendirmeler Bölümünde 9 nolu bulguda tekrar konu edilmiştir. Ayrıca sorgu konusu edilmiştir.
Asıl Müdür Görevde Olduğu Halde Ayrıca Vekâleten Atama Yapılması ve Bu Şekilde Atananlara Sosyal Denge Sözleşme Hükümleri Uyarınca Ayrıca Vekâlet Ücretinin Ödenmesi	2017	Yerine Getirilmedi	2018 yılı Mali Denetim Raporunda Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler Bölümünde 9 nolu bulguda tekrar konu edilmiştir. Ayrıca sorgu konusu edilmiştir.
Kamu Kurumları Tarafından Kamulaştırılan Taşınmazlar İle Devir Ve Ferağ Edilen Taşınmazlara İlişkin Bilgilerin Tapu İdaresinden Alınmaması	2017	Yerine Getirilmedi	2018 yılı Mali Denetim Raporunda Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler bölümünde 5 nolu bulguda

			tekrar konu edilmiştir.
Asansör Periyodik Kontrol Ücretlerinden Belediyeye Aktarılacak Kısımın Belirlenmemesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Belediyenin Kiraya Verdiği Taşınmazların Kira Süresini Kira Süresi Sonunda İhaleye Çıkmadan Uzatması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Belediye Taşınmazlarının Tahsisine İlişkin Hatalı Uygulamalar	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Sermaye Taahhütleri Hesabının Kullanılmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Fazla ve Yersiz Tahsilatlara İlişkin Olarak Emanetler Hesabının Kullanılması Gerekirken Gelirlerden Alacaklar Hesabının Kullanılması Nedeniyle Bazı Mükellef Hesap Kartlarının Negatif Bakiye Vermesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Kamulaştırılan Arsaların, Arazi ve Arsalar Hesabına Kaydedilmesi Gerekirken Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına Kaydedilmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Tahsis Edilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	

İZMİR BORNOVA BELEDİYESİ
2018 YILI
SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM
RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. ÖZET	38
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	38
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	39
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	39
5. GENEL DEĞERLENDİRME	39
6. DENETİM BULGULARI	41

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Performans Denetimi Kriterleri -----	39
Tablo 2: Performans Hedeflerinin Çıktı-Sonuç Odaklılık Değerlendirmesi -----	44
Tablo 3: Tutarlılık Kriterini Sağlamayan Performans Göstergeleri -----	47
Tablo 4: Gerçekleşme Durumlari Faaliyet Raporunda Yer Almayan Göstergeler -----	49

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Bulguları

1. Stratejik Planda Yer Alan Hedef ve Göstergelerden Bazılarının Ölçülebilirlik Kriterini Karşılammaması
2. Tahmini Maliyetler Tablosuna Stratejik Planda Yer Verilmemesi
3. Performans Hedeflerinden Bazılarının Çıktı-Sonuç Odaklı Olmaması
4. Performans Programında Yer Alan Göstergelerden Birinin İyi Tanımlama Kriterini Karşılammaması
5. Performans Sonuçları Tablosunda Performans Hedef ve Göstergelerinde Meydana Gelen Sapmalara İlişkin Nedenlere Yer Verilmemiş Olması
6. Faaliyet Raporunda Yer Alan Göstergelerden Bazılarının Tutarlılık Kriterini Karşılammaması
7. Performans Sonuçları Tablosunda Bazı Performans Göstergelerinin Gerçekleşme Durumuna Yer Verilmemiş Olması

1. ÖZET

Bu rapor, İzmir Bornova Belediyesi'nin performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Kanununun 36 ncı maddesi uyarınca, Sayıştay "hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim" olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

İzmir Bornova Belediyesi'nin hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan,
- 2018 yılı Performans Programı,
- 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu ve
- Faaliyet sonuçlarının ölçümünü yapan veri kayıt sistemleri.

Kamu İdaresinin 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2018 Yılı Performans Programı ve 2018 Yılı İdare Faaliyet Raporu'nun mevcut olduğu ve mevzuatta belirtilen zamanlara uyularak hazırlandığı ancak sunum ve içerik itibarıyla mevzuatta öngörülen bazı düzenlemelere uyulmadığı görülmüştür.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilir.

Bu çerçevede, İzmir Bornova Belediyesi'nin yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2018 yılı performans denetimi kapsamında İzmir Bornova Belediyesinin yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir.

Bu değerlendirmeler için kullanılan performans denetimi kriterleri aşağıda yer almaktadır.

Tablo 1: Performans Denetimi Kriterleri

İlgili Döküman	Denetim kriteri	Tanım
Stratejik Plan, Performans Programı,	Mevcudiyet	Denetlenen idarenin, yasal düzenlemelere göre ilgili

Faaliyet Raporu		dokümanları hazırlaması
	Zamanlılık	Performans bilgisinin yasal süre içinde raporlanması
	Sunum	Performans bilgisinin düzenleyici esaslara uygun şekilde raporlanması
Stratejik Plan, Performans Programı	İlgililik	Amaç, hedef, gösterge ve faaliyetler arasında mantıksal bağlantı olması
	Ölçülebilirlik	Hedeflerin veya göstergelerin ölçülebilir olması
	İyi tanımlanma	Hedeflerin ve göstergelerin açık ve net bir tanımının olması
Faaliyet Raporu	Tutarlılık	Hedeflerin (göstergeler dâhil), denetlenen idarenin planlama ve raporlama dokümanlarında tutarlı olarak kullanılması
	Doğrulanabilirlik	Raporlanan performans bilgisinin kaynağına kadar izlenebiliyor olması
	Geçerlilik/İkna edicilik	Planlanan ve raporlanan performans arasındaki her tür sapmanın denetlenen idare tarafından ele alınmıyor olması ve sapmayı açıklayan nedenlerin inandırıcı ve ikna edici olması
Veri Kayıt Sistemi	Güvenilirlik	Veri kayıt sistemlerinin gerçekleşmeleri tam ve doğru şekilde ölçerek faaliyet raporunda güvenilir veri sunuyor olması

Yukarıda yer alan performans denetimi kriterleri doğrultusunda yapılan inceleme sonucunda; Kurumun, 2015–2019 Yılı Stratejik Planının, Performans Programının ve Faaliyet Raporunun mevcut olduğu ve ilgili dokümanların mevzuatta belirtilen zamanlara uyularak hazırlandığı ancak ilgili dokümanların denetim bulguları bölümünde açıklanan nedenlerden dolayı raporlama gereklilikleri ile denetim kriterlerine kısmen uyduğu; performans ölçmek için

kurumda kullanılan sistemin değerlendirilmesi amacıyla örnek olarak seçilen veri kayıt sistemlerinin incelenmesi sonucunda, performans bilgisinin sağlıklı bir şekilde üretilmesini sağlayacak, üst yönetim tarafından onaylanmış bir sistemin kurulduğu; hedef ve göstergelere yönelik olarak performans ölçme ve raporlama süreçlerinin düzenli bir şekilde gerçekleştiği düşünülmektedir.

Yukarıda belirtilen tespit ve değerlendirmelere göre, Kurumun, Stratejik Planını, Performans Programını ve Faaliyet Raporunu hazırlarken mevzuatta öngörülen şekil ve sunuma ilişkin kriterler konusunda daha özenli olması; hedeflerin, bir faaliyete işaret etmeden, çıktı veya sonuç odaklı, göstergelerin ise, ölçüm yapmaya müsait ve anlaşılır olmasının sağlanması gerektiği değerlendirilmektedir.

6. DENETİM BULGULARI

A. Stratejik Planın Değerlendirilmesi

BULGU 1: Stratejik Planda Yer Alan Hedef ve Göstergelerden Bazılarının Ölçülebilirlik Kriterini Karşılamaması

Stratejik Planda yer alan hedeflerin ölçülebilirlik kriteri açısından değerlendirilmesi sonucunda; Stratejik Planda yer alan 24 hedeften 23 tanesi ölçülemez olarak belirlenmiş olup bu hedefler göstergeleri sayesinde ölçülebilir hale getirilmiştir. Belirlenen performans göstergelerinden 1 adedinin ölçülebilir olmadığı tespit edilmiştir.

Ölçülemez olup da göstergelerle ölçülebilir hale getirilen hedeflerden iki tanesine ve ölçülemez olarak belirlenen göstergelere ilişkin örneklere aşağıda yer verilmiştir.

Stratejik Amaç 4-Kentsel Gelişim Faaliyetlerinin Geliştirilmesi ve Tamamlanması

Stratejik Hedef 4.3. Bornova’da Planlı Yerleşime İlişkin Çalışmaların Yapılması

Performans Göstergeleri:

1. İmar planlarının bitirilme oranı
2. Fizibilite çalışmalarının tamamlanma oranı
3. Yapı tatil tutanağı tanzimi sayısı
4. İnşaat işlerinde durdurma işlemi sayısı

Stratejik Amaç 5-Çevre Bilincinin Arttırılması ve Olumsuz Çevresel Etkilerin En Aza İndirilmesi

Stratejik Hedef 5.3. Bornova Halkına Çağdaş Temizlik Hizmeti Sunulması

Performans Göstergeleri:

1. Toplanan katı atık miktarı
2. Toplanan atık pil miktarı
3. Toplanan ambalaj atığı miktarı

Değerlendirme 1: Söz konusu stratejik hedefler tek başına ölçülemez olmasına rağmen, performans göstergesi ile ölçülebilir hale getirildiğinden, yapılan değerlendirmelerde bu nitelikte olan stratejik hedeflerin tamamı ölçülebilir kabul edilmiştir.

Stratejik Amaç 6-Yurttaşların Yaşam Kalitesinin Arttırılmasına Yönelik Belediyecilik Faaliyetlerinin Gerçekleştirilmesi

Stratejik Hedef 6.2. Sosyal Hizmetlerin Sunulması

Performans Göstergesi:

Deprem Eğitim Merkezinin oluşturulması

Değerlendirme 2: Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzunda belirtildiği üzere stratejik hedeflerin miktar ve zaman cinsinden ifade edilebilir olması gerekmektedir. Bununla birlikte miktar bağlamında ifade edilemeyen hedeflerin başarıyı ölçmeye imkan verecek nitelikte ve sayıda performans göstergesiyle birlikte sunulması gerekmektedir. Ayrıca hedefin ölçülebilir olmadığı hallerde performans göstergeleri aracılığıyla ölçülebilir hale getirilmesi zorunludur. Stratejik planda yukarıdaki hedefin nasıl ölçüleceğine dair bir bilgiye yer verilmemiştir.

Bu itibarla, Performans Programında yer alan hedef ve göstergelerin ölçülebilirlik kriterine uygun olarak belirlenmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Belediye 2020-2024 Stratejik Planı hazırlanırken bulguda bahsi geçen hususlar dikkate alınarak hazırlanacağı bildirilmiştir.

Sonuç olarak Belediyeler İçin Stratejik Plan Hazırlama Rehberinde de belirtildiği üzere, stratejik hedeflerin açık ve anlaşılabilir, somut, ölçülebilir ve gerçekçi şekilde belirlenmiş olması gerekir. Tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: Tahmini Maliyetler Tablosuna Stratejik Planda Yer Verilmemesi

Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzunun, “*Strateji Geliştirme: Amaç, Hedef Ve Performans Göstergesi İle Stratejilerin Belirlenmesi*” başlıklı beşinci bölümünün “*Maliyetlendirme*” başlıklı kısmında,

“Kamu idareleri, kamu hizmetlerinin istenilen düzeyde ve kalitede sunulabilmesi için bütçeleri ile program ve proje bazında kaynak tahsislerini stratejik planlarına dayandırmak zorundadır. Bu nedenle, idarenin bütçesi stratejik plandaki amaç ve hedeflerle ilişkilendirilir.

İdareler, stratejik planlarında belirledikleri hedeflerin plan dönemi için tahmini

maliyetini tespit eder. Hedeflere plan döneminden önce erişilmesi öngörülyorsa, maliyetler daha kısa bir zaman dilimini kapsayabilir. Bir hedefin maliyetinin stratejik plan kapsamında tahmin edilmesi, detaylı maliyetlendirmenin ise performans programı kapsamında yapılması gerekir.

...

Tahmini Maliyetler Tablosunda öngörülen maliyetler ile tahmin edilen kaynakların uyumlu olması gerekir. İdare, Tablo 19’da belirtilen toplam maliyetlerini Tablo 8’deki Tahmini Kaynaklar Tablosu ile karşılaştırır” denilmektedir.

Buna göre, idarelerin bütçelerini ve program-proje bazında kaynak tahsislerini stratejik planlarına dayandırmaları gerekmektedir. Bu nedenle, idare bütçesinin stratejik amaç ve hedeflerle ilişkilendirilmesi gerekmektedir. Her bir stratejik hedef için öngörülen kaynak ihtiyacı belirlenmeli ve toplam hedeflere ait kaynak ihtiyacı stratejik planının toplam kaynak ihtiyacını ortaya koymalıdır.

Yapılan incelemelerde, Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzunda yer alan Tahmini Maliyetler Tablosuna (Tablo-19) Stratejik Planda yer verilmediği tespit edilmiştir.

Bu itibarla, Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzunda belirtilen şekilde bir maliyet tablosuna stratejik planda yer verilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Belediye 2020-2024 Stratejik Planı hazırlanırken bulguda bahsi geçen hususlar dikkate alınarak hazırlanacağı bildirilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzunda belirtilen şekilde bir maliyet tablosuna stratejik planda yer verilmesi gerekmektedir. Tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

B. Performans Programının Değerlendirilmesi

BULGU 3: Performans Hedeflerinden Bazılarının Çıktı-Sonuç Odaklı Olmaması

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmeliğin, “Tanımlar” başlıklı 3’üncü maddesinde, performans hedeflerinin çıktı-sonuç odaklı olması gerektiği ifade edilmiştir. Bakanlıkça yayımlanan Performans Programı Hazırlama Rehberinde de, bir ürün veya hizmetin üretilmesi için gereken beşeri, mali ve fiziksel değerler “Girdi”; idare tarafından üretilen nihai ürün veya hizmetler “Çıktı” ve idarenin sunduğu ürün ve hizmetlerin, bireyler ve toplum üzerinde meydana getirdiği etkiler ise “Sonuç” olarak tanımlanmıştır.

2018 yılı Performans Programında yer alan toplam 34 performans hedefinin, çıktı-sonuç

odaklılık kriterine göre değerlendirmesi sonucunda, 29 hedefin çıktı-sonuç odaklı, 5 hedefin ise girdi-faaliyet odaklı olduğu görülmüştür. Girdi-faaliyet odaklı olduğu düşünülen performans hedeflerinden bir kısmı aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 2: Performans Hedeflerinin Çıktı-Sonuç Odaklılık Değerlendirmesi

Stratejik Amaç 1: Stratejik Yönetim ve Yönetim Geliştirme Çalışmalarının Başlatılarak Kurumsallaşmanın Sağlanması
Stratejik Hedef 1.3: Yönetim Ve Hizmet Kalitesinin Arttırılmasına Yönelik Proje Ve Faaliyetlerin Gerçekleştirilmesi
Performans Hedefi 1.3.1 2018 Yılında İnsan Kaynakları Yönetimi Sisteminin Uygulama Çalışmalarının Geliştirilmesi
Stratejik Amaç 3: Yönetim Bilgi Sistemleri Ve İletişim Teknolojileri Kullanılarak Hizmet Kalitesinin Arttırılması
Stratejik Hedef 3.1. Birimlerin İhtiyaçları Doğrultusunda Gerekli Teknolojik Desteğin Sağlanması
Performans Hedefi 3.1.1 2018 Yılında Belediye Teknolojik Altyapısının Güncel Tutulması İçin Donanım Ve Lisans Alımlarının Yapılması
Stratejik Amaç 6: Yurttaşların Yaşam Kalitesinin Arttırılmasına Yönelik Belediyecilik Faaliyetlerinin Gerçekleştirilmesi
Stratejik Hedef 6.1. Teknik Ve Sosyal Altyapı Hizmetlerinin Sunulması
Performans Hedefi 6.1.5 2018 Yılında Riskli Yapılar Ve Eğitim Faaliyetlerinin Yürütülmesi

Söz konusu performans hedefleri, bir ürün veya hizmetin üretilmesi için gereken girdi niteliğindeki beşeri, mali ve fiziksel değerleri ifade etmektedir. Bu nitelikteki performans hedefleri gerek Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmeliğe gerekse Bakanlıkça yayımlanan performans programı hazırlama rehberinde yer alan düzenlemelere aykırılık teşkil etmektedir.

Bu itibarla, performans programlarında belirlenmiş olan hedeflerin çıktı-sonuç odaklı olarak belirlenmesine dikkat edilmelidir.

Kamu idaresi cevabında; Belediye 2020 Performans Programı hazırlanırken bulguda bahsi geçen hususların dikkate alınacağı bildirilmiştir.

Sonuç olarak Bir ürün veya hizmetin üretilmesi için gereken girdi niteliğindeki beşeri, mali veya fiziksel değerlerin performans hedefi olarak belirlenmesi, gerek Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmeliğe gerekse Bakanlıkça yayımlanan performans programı hazırlama rehberinde yer alan düzenlemelere aykırılık teşkil etmektedir. Tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 4: Performans Programında Yer Alan Göstergelerden Birinin İyi Tanımlama Kriterini Karşılama

Performans Programında yer alan hedef ve göstergelerin iyi tanımlanma kriteri açısından yapılan değerlendirmesi sonucunda, 147 performans göstergesinden 1 tanesinin iyi tanımlanmamış olduğu görülmüştür.

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmeliğin “*Performans Programlarının Hazırlanması*” başlıklı 4’üncü maddesinde, performans programlarında yer alan hedef ve göstergelerin sade ve anlaşılır olması gerektiği belirtilmiştir.

Performans Programı Hazırlama Rehberinin “*Performans Hedef ve Göstergeleri ile Faaliyetlerin Belirlenmesi*” başlıklı kısmında ise performans göstergelerinin performans hedeflerine ulaşıp ulaşamadığını ölçebilecek nitelikte olması gerektiği vurgulanmıştır.

Yukarıda belirtilen her iki düzenleme birlikte değerlendirildiğinde, performans göstergelerinin açık, anlaşılır ve dolayısıyla iyi tanımlanmış olması gerektiği sonucuna varılmaktadır.

Aşağıda yer alan performans göstergesinin iyi tanımlanma kriterine uygun olarak belirlenmediği tespit edilmiştir.

Stratejik Amaç 6: Yurttaşların Yaşam Kalitesinin Arttırılmasına Yönelik Belediyecilik Faaliyetlerinin Gerçekleştirilmesi

Stratejik Hedef 6.1. Teknik Ve Sosyal Altyapı Hizmetlerinin Sunulması

Performans Hedefi 6.1.4 2018 Yılında Ulaşım Sistemine İlişkin Sorunların Çözülmesi

Performans Göstergesi: Tamamlanma Oranı

Değerlendirme: Tamamlanma oranı kavramı ile tam olarak hangi faaliyetin veya görevin yerine getirileceği açıkça belirtilmemiştir.

Bu itibarla, performans göstergelerinin açık, anlaşılır ve iyi tanımlanmış olmasına dikkat edilmelidir.

Kamu idaresi cevabında; Belediye 2020 Performans Programı hazırlanırken bulguda bahsi geçen hususun dikkate alınacağı bildirilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmelik ve Performans Programı Hazırlama Rehberi uyarınca performans göstergelerinin açık, anlaşılır ve dolayısıyla iyi tanımlanmış olması gerekir. Tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

C. Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesi

BULGU 5: Performans Sonuçları Tablosunda Performans Hedef ve Göstergelerinde Meydana Gelen Sapmalara İlişkin Nedenlere Yer Verilmemiş Olması

Performans hedef ve göstergelerinde meydana gelen sapmalara ilişkin nedenlere Faaliyet Raporunda yer verilmediği görülmüştür.

17.03.2006 tarih ve 26111 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmeliğin “*Birim ve İdare Faaliyet Raporlarının Kapsamı*” başlıklı 18’nci maddesinin (c) bendi ikinci fıkrasında, “*Performans bilgileri başlığı altında, idarenin stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyet ve projelerine, performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerine, diğer performans bilgilerine ve bunlara ilişkin değerlendirmelere yer verilir.*” hükmü yer almaktadır.

Buna göre, performans programındaki performans hedef ve göstergelerinde oluşan pozitif veya negatif yönlü sapmaların nedenlerinin faaliyet raporunda açıklanması zorunlu kılınmıştır.

Yapılan inceleme sonucunda, 2018 yılı Faaliyet Raporunun “*Performans Bilgileri*” başlığı altında yer alan Performans Sonuçları Tablosunda;

- 49 adet pozitif yönlü sapma (hedefin üzerinde gerçekleşme),
- 72 adet negatif yönlü sapma (performans düşüklüğü),

olmasına rağmen bu sapmaların nedenlerine ilişkin herhangi bir açıklamada bulunulmadığı görülmüş olup, bu durum Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmeliğin 7’nci maddesinde açıklanan Tam Açıklama İlkesine aykırılık oluşturmaktadır.

Tam Açıklama İlkesine göre, faaliyet raporlarında yer alan bilgilerin eksiksiz olması ve faaliyet sonuçlarının tüm yönleriyle açıklanması gerekmekte olup sapma nedenlerinin her bir hedef ve gösterge açısından tek tek açıklanması, hedeflere ne ölçüde ulaşıldığının anlaşılması açısından önem arz etmektedir.

Bu itibarla, Faaliyet Raporunun “*Performans Bilgileri*” başlığı altında, performans hedef ve göstergelerinde ortaya çıkan sapmalara ilişkin nedenlere yer verilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; performans programı hazırlanırken, performans hedef ve performans göstergeleri dikkat edilmesi ve faaliyet raporunda, gerçekleşme ve sapmalarda nedenlerinin açıklanması hususunda, ilgili tüm birimlere 2019 yılı 6 Aylık Faaliyet Raporu

hazırlanırken İç Genelge yazısı gönderileceği; Belediye 2019 Faaliyet Raporunun bulguda bahsi geçen hususlar dikkate alınarak hazırlanacağı bildirilmiştir.

Sonuç olarak Performans sonuçları tablosunda performans hedef ve göstergelerinde meydana gelen sapmalara ilişkin nedenlere yer verilmemiş olması, Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmeliğin 7’nci maddesinde açıklanan Tam Açıklama İlkesine aykırılık oluşturmaktadır.

Bu nedenle, Faaliyet Raporunun “Performans Bilgileri” başlığı altında, performans hedef ve göstergelerinde ortaya çıkan sapmalara ilişkin nedenlere yer verilmesi gerekmektedir.

Tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 6: Faaliyet Raporunda Yer Alan Göstergelerden Bazılarının Tutarlılık Kriterini Karşılama

Performans Programındaki “İlgili” ve “Ölçülebilir” olarak değerlendirilen performans göstergelerinden 4 adedinin Faaliyet Raporunda tutarlı olarak yer almadığı; 7 adedinin ise hiç yer almadığı görülmüştür.

2018 yılına ilişkin Faaliyet Raporunda yer alan hedef ve göstergelerin tutarlılık kriteri açısından değerlendirilmesi neticesinde, Performans Programında yer alan bazı hedeflere ait gösterge mahiyetinde belirlenmiş olan miktarların Faaliyet Raporunda değiştirildiği görülmüştür. Bununla birlikte, Performans Programında yer alan, fakat Faaliyet Raporunda gerçekleşme bilgilerine yer verilmeyen performans göstergelerinin de olduğu tespit edilmiş olup söz konusu durum, bu göstergelere ilişkin herhangi bir faaliyetin yapılıp yapılmadığı bilgisine ulaşılmasını engellemektedir.

Tablo 3:Tutarlılık Kriterini Sağlamayan Performans Göstergeleri

Hedef	Gösterge	Performans Programında Yer Alan Miktar (%)	Faaliyet Raporunda Performans Hedefi Olarak Belirtilen Miktar (%)
Performans Hedefi 4.1.1 2018 Yılında Bornova da Belirlenen Bölgelerde Koruma, Restorasyon Ve Onarım Çalışmalarının Yapılması	166 Ada, 5 Parsel Tescilli Yapının Uygulama İşinin Tamamlanma Oranı	50	100

Performans Hedefi 6.1.1 2018 Yılında Eğitim, Sosyal Ve Kültürel Faaliyetlerin Gerçekleştirilmesine Yönelik Yapıların İnşa Edilmesi	Doğanlar Kültür Merkezi Yapım İşinin Tamamlanma Oranı	50	100
	İnönü Mahallesi Pazaryeri Projelerinin Hazırlanması Ve Yapımı İşinin Tamamlanma Oranı	80	100
	Kızılay (Atatürk) Mahallesi Pazaryeri Projelerinin Hazırlanması Ve Yapımı İşinin Tamamlanma Oranı	60	100

Bu itibarla, Performans Programında yer alan göstergelerin bazılarında Faaliyet Raporunda aynen yer verilmemesi, bazılarında ise hiç yer verilmemesi, ilgili göstergeler açısından tutarlılık kriterine aykırılık oluşturmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; 2019 Faaliyet Raporu ve 2020 Performans Programı hazırlanırken bulguda bahsi geçen hususun dikkate alınacağı bildirilmiştir.

Sonuç olarak Performans Programında yer alan göstergelerin bazılarında Faaliyet Raporunda aynen yer verilmemesi, bazılarında ise hiç yer verilmemesi, ilgili göstergeler açısından tutarlılık kriterine aykırılık oluşturmaktadır. Tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 7: Performans Sonuçları Tablosunda Bazı Performans Göstergelerinin Gerçekleşme Durumuna Yer Verilmemiş Olması

Faaliyet Raporunda, bazı performans göstergelerinin gerçekleşme durumlarına yer verilmediği görülmüştür.

17.03.2006 Tarih ve 26111 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmeliğin “*Birim ve İdare Faaliyet Raporlarının Kapsamı*” başlıklı 18’nci maddesinin (c) bendi ikinci fıkrasında “*Performans bilgileri başlığı altında, idarenin stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyet ve projelerine, performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerine, diğer performans bilgilerine ve bunlara ilişkin değerlendirmelere yer verilir.*” hükmü yer almaktadır.

Buna göre, idare faaliyet raporunda performans programındaki performans göstergelerinin gerçekleşme durumlarına yer verilmesi zorunlu kılınmıştır.

Yapılan inceleme sonucunda, 2018 yılı Faaliyet Raporunun “*Performans Bilgileri*” başlığı altında yer alan Performans Sonuçları Tablosunda, aşağıda yer alan performans göstergeleri açısından, gerçekleştirmelerin ortaya konulmadığı görülmüştür.

Tablo 4:Gerçekleşme Durumları Faaliyet Raporunda Yer Almayan Göstergeler

Performans Hedefi 4.1.2- 2018 Yılında Bornova'nın Doğal Dokusuna Dinamizm Kazandıracak Çalışmalar Yapılması Gösterge: Üreticiye Yönelik Verilen Bitki Koruma Ve Besleme Eğitimi' ne Katılım Sağlayan Kişi Sayısı Gösterge: Fide Üretimi İçin Yapılacak Olan Sera Alanı
Performans Hedefi 6.2.1- 2018 Yılında Risk Gruplarına Göre Sağlık Taraması Yapılması Ve İlgili Gruplara Sağlık Hizmeti Götürülmesi Gösterge: Sigara Bırakma Polikliniğinden Yararlanan Kişi Sayısı
Performans Hedefi 6.2.3- 2018 Yılında Sanatsal İçerikli Eğitim Ve Etkinliklerin Nitelik Ve Niceliklerinin Arttırılması Gösterge: Kurs Ve Eğitimlere Katılan Kursiyer Sayısı Gösterge: Teknik Ekipmanların Bakım Ve Onarımlarının Tamamlanma Oranı
Performans Hedefi 6.2.9- 2018 Yılında Etkinlik Ve Kurslara Katılan Kişi Sayısını Arttırmak Gösterge: Mevlana Toplum Ve Bilim Merkezi Eğitimlerinden Faydalanan Kişi Sayısı Gösterge: Genç Kaşifler Bilim Evi Eğitimlerinden Faydalanan Kişi Sayısı

Performans hedef ve göstergelerine ilişkin gerçekleştirmelerin ortaya konmaması, performans sonuçlarının ölçülememesine sebep olmakla birlikte faaliyet raporunun hazırlanma gerekçesini de ortadan kaldırmaktadır. Aynı zamanda söz konusu durum Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmeliğin 7'nci maddesinde açıklanan tam açıklama ilkesine de aykırılık oluşturmaktadır.

İdare tarafından belirlenen performans hedef ve göstergelerinin ne ölçüde başarıldığının tespiti, bu hedef ve göstergelerin ne ölçüde yapıldığının yani ne kadar gerçekleştirildiğinin ortaya konulması ile yapılabilmektedir.

Bu itibarla, faaliyet raporlarında yer alan bilgilerin tam açıklama ilkesine göre eksiksiz olması ve faaliyet sonuçlarını tüm yönleriyle açıklaması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; 2019 Faaliyet Raporu ve 2020 Performans Programı hazırlanırken bulguda bahsi geçen hususun dikkate alınacağı bildirilmiştir.

Sonuç olarak Faaliyet raporlarında yer alan bilgilerin tam açıklama ilkesine göre eksiksiz olması ve faaliyet sonuçlarını tüm yönleriyle açıklaması gerekmektedir. Tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

D. Faaliyet Sonuçlarının llmesi Ve Değerlendirilmesi

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiřtir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>

